

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 43
Lapkričio - November 5, 1982

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

JAV žvalgybos organai paskelbė, kad praeitų metų liepos mėn. Britanijoje areštuotas sovietų šnipas Geoffrey Arthur Prime, nuo 1968 iki 1977 dirbęs Britanijos pagrindinėje elektroninės žvalgybos įstaigoje Cheltenham mieste rusų kalbos vertėju, teikiamaom Sov. S-gai informacijom yra labai pakenkęs ne tik Britanijos, bet ir JAV saugumui.

Maroko karaliaus Hassan II vadovaujama šešių arabų valstybių delegacija aplankė JAV prezidentą Reagan ir pareiškė, kad arabų valstybės pripažins Izraelį tik tada, kai jis pasitrauks iš visų 1967 kare okupuotų arabų žemių.

Sov. S-ga, nebūdamą tikra, kas paveldės prezidento Brežnevo sostą, ir turėdama galvoj santykių su JAV įtempimą, paskutiniomis mėnesiais žymiai padažnino kratas, grasinimus, įtarimų žmonių sumušimus, apklausimus ir areštus. Šios priemonės yra taikomos žmogaus teisių aktyvistam, bandantiems iš partijos kontrolės išsprukti rašytojams, Vakarų madas pamėgdžiojančiam jaunimui ir visiem užsieniečiam.

Grakijoj per pakartotinius savivaldybių rinkimus kraštą valdančios socialistų partijos kandidatai, remiami komunistų, laimėjo 129 vietas, dešinieji — 29, komunistai — 23 ir nepriklausomieji — 9.

Afganistano partizanai paskelbė nušovę Paghman slėny tris sovietų malūnsparnius, vieną MIG-23 lėktuvą ir paėmę į nelaisvę vieną lakūną.

Šiaurinėj Airijoj neapykanta tarp protestantų ir katalikų pasiekė tokį laipsnį, kad abi pusės randa pateisinimų nužudyti j jų nelaisvę pateikusius ar pagrobčius priešingos pusės kovotojus.

Izraelio gynybos ministeris Sharon, atsakydamas į neparatinės komisijos pateiktus klausimus dėl vakariniam Beirute įvykių palestiniečių žudynių, pareiškė, kad jis apie žudynes patyręs tik 24 valandom praėjus nuo žudynių pradžios, kad tuo reikalu nedavęs jokių nurodymų ir apie tai nepainformavęs Izraelio ministerio pirmininko.

Libanas ir Izraelis sutiko, dalyvaudant JAV, pradėti pasitarimus dėl Izraelio pasitraukimo iš Libano ir saugumo zonos pietiniam Libane įsteigimo.

Popiežius Jonas Paulius II paragino Kiniją atnaujinti su Vatikanu 1949 nutrauktus diplomatinis santykius.

Jungtinėm Tautom atsakius pašalinti Izraelį iš JT, Iranas vėl netikėtai iškėlė šį klausimą, bet JT procedūriniu tvarka ir šį siūlymą atmetė.

JAV pasiuntė į Salvadorą gynybos psekretorį Fred C. Ikle įspėti vyriausybės, kad JAV nutrauks Salvadorui teikiamą karinę paramą, jei krašto vyriausybė ir toliau pažeidinė žmogaus teises.

Lenkijos plieno pramonės Nova Huta mieste, laidojant per riaušes policijos nušautą jaunuolį, apie 10,000 lenkų demonstravo prieš vyriausybės Solidarumo unijos panaikinimą. Policijos būriai buvo netoliese pasirošę veikti, bet j demonstraciją nesisikišo.

Lenkijos Solidarumo unijos pagrindžio 5 vadai paragino darbininkus lapkričio 10 paskelbti 8 val. streiką, o 1983 pavasarį — visuotinį streiką.

ĮVYKIAI ŽAGARĖJE, KUPIŠKYJE, ŠILALĖJE Iš Liet. K. Bažnyčios Kronikos Nr. 52

Protestas Žagarėje

Žagarės klebonu yra kun. G. Gudanaivičius. Jį užsiuolė Žagarės vykdomojo komiteto pirmininkė Jasienė. Ji kursto tikinčiuosius, kad neklausytų klebono. Pasikvietus Žagarės bažnyčios komiteto pirmininką Labanauską, liepė klebono neklausyti, nes klebonas esąs tik pasamdytas kulto tarnas.

Dėl visų puolimų klebonas parašė pareiškimą Jonišio rajono vykdomojo komiteto pirmininkui. Tame pareiškime jis taip rašo:

"Noriu pabrėžti, kad nei Jasienė, nei Žagarės bažnyčios komitetas, nei kas nors kitas manęs nesamdė atlikti religines apeigas Žagarės bažnyčioje. Romos bažnyčios struktūra yra hierarchinė, veikianti pagal kanonus. Pagal šią tvarką, popiežius skiria vyskupus, o vyskupas — klebonus. Į Žagarę mane paskyrė vyskupas. Paskyrė ne tik atlikti kulto apeigas, bet ir vadovauti visam parapijos religiniam gyvenimui: mokyti tikinčiuosius tikėjimo tiesų, aukoti šv. Mišių auką, teikti sakramentus, administruoti bažnyčią. Taigi klebonas ne tikinčiųjų tarnas, bet vadovas. Taip, kaip tamsta esi ne rajono tarnas, bet vadovas. Juk iš viso, pagal tarybinę santvarką, tarnų nebeliko. Yra darbininkai valstiečiai, tarnautojai, darbo inteligentai, įstaigų vadovai. Kam prireikė Jasieni žeminti kleboną prieš parapiečius ir vadinti jį tarnu?"

Jasienė dar ir apšmeižė mane. Tam pačiam piliečiui, reikšdama savo neapykantą kunigams bendrai, pasakė: "Jūsų klebonas jau atsėdėjo 25 metus ir dar nori atsėdėti."

Pagal Jasienę, jeigu esu "atsėdėjęs" 25 metus, tai turėčiau būti koks banditas, prisidengęs kunigo sutana. Tuo tarpu tai yra tikras, šimtaprocentinis šmeižtas. Aš savo gyvenime niekada nebuvo teisistas. Tiesa, tuoj po karo, tame nelaimingame "asmens kulto laikotarpyje", buvau sulaukytas, bet greitai be jokio teismo paleistas. Kas davė Jasieni teisę, nežinant tikrų faktų, taip nesiskaityti su žmonėmis?!

Nesiskaityti su žodžiais, žeminti žmogaus orumą — matyti, toks jau Jasienės darbo stilius. Žagarės bažnyčios komiteto pirmininką R. Labanauską iškoliojo, vadindama "išsigimėliu". Jeigu žmogus sąžiningai dirba ūkyje, eidamas atsakingas pareigas, jeigu Žagarės tikintieji išsirinko bažnyčios komiteto pirmininku, tai, matyt, žmogus yra garbingas, o ne išsigimėlis.

Prašau gerb. pirmininką įspėti Jasienę, kad šmeižtą mano adresu atšauktų. Priešingu atveju pasilieku sau teisę satisfakcijos ieškoti teismo keliu."

Kai skundas buvo tiriamas, pirmininkė Jasienė savo žodžių išsigynė.

Už Vėlines nubaudė Kupiškio vikarą

Kupiškyje yra vikaras kun. Stanislovas Krumpliauskas. Jį administracinė komisija prie Kupiškio rajono vykdomojo komiteto nubaudė 40 rublių administracine bauda už tai, kad, atlikdamas savo pareigas, 1981 lapkričio 1, Visų šventųjų šventėje, ėjo į kapines.

Komisijos nutarime buvo konstatuota, kad jis organizavęs religinę procesiją. Tačiau juk visiems yra aišku, kad tą dieną nuo neatmenamų laikų yra tradicija bendrai eiti į kapines ir kartu su kunigu jose melstis.

Ar neparadoksalu, — kapinėse melstis galima, o eiti kartu į jas su tikinčiaisiais draudžiama? Ar tai nėra tikinčiųjų išjuokimas? Be to, tą dieną būriu ėjo ir netikintieji, tačiau jų niekas nebūdžia.

Palieka mokinius po pamokų

Kupiškio rajono vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotojas komunistas Bočiulis tikinčiųjų tėvų vaikus — mokinius palieka po pamokų 2 ar 3 valandas, visai terorizuoja ir kamantinėja, kad jie einą į bažnyčią ir dalyvauja apeigose. Siūnia mokytojus į bažnyčią sekti auklėtinius, verčia mokinius rašyti rašinius, liečiančius įsitikinimus.

Taip pavaduotojas įžeidinėja tikinčiuosius tėvus ir vaikus, kursto neapykantą tarp tikinčiųjų. Kodėl jis tokios komisijos nėra baudžiamas? Jam suteikta laisvė žeminti, išjuokti ir niekinti tikinčiųjų tėvų vaikus.

Kun. St. Krumpliauskas parašė skundą Lietuvos aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininkui. Už šį veiksma kun. Krumpliauskas 1982 vasario 18 Kupiškio prokuratūroje buvo raštiškai įspėtas, kad apšmeižęs mokyklos direktoriaus pavaduotoją A. Bočiulį ir pažeidinėjęs "Religinį susivienijimų nuostatų."

Šilalės tikintieji gina savo vikarą

Šilalėje vikaru yra veiklus kunigas Vytautas Skiparis. Jį vietos ateistai visokiais būdais nori suniekinti. 1982 sausio 26 "Tiesoje" pasirodė toks straipsnis: "Melas iš sakyklos".

Keli šimtai Šilalės tikinčiųjų parašė pareiškimą Telsių vyskupijos valdytojui kun. Antanui Vaičiui (dabartiniam vyskupui. Red.). Tame pareiškime taip sakoma:

"Perskaitę šį straipsnį, mes, Šilalės tikintieji, pasipiktinome dar vienu bedievių išpuoliu prieš mūsų vikarą kun. Vytautą Skiparį.

Visas straipsnis rodytė rodo tikrąjį bedievių veidą — šlykštų melą, klastą, neapykantą. Nėra pasaulyje kitos tokios organizacijos, kuri prilygtų bedieviams jų barbariškumu, chuliganizmu spaudoje ir gyvenime.

Savo pamoksluose kun. V. Skiparis niekada nešmeižia ir nemeluoja, kaip rašoma tame straipsnyje, bet sako tiesą; iškėlia bedievių daromas skriaudas tikintiesiems, gina mūsų, tikinčiųjų, vaikus, neleidamas mokytojams tyčiotis iš jų.

Straipsnyje cituojami Šilalės bažnyčios komiteto kasininko žodžiai: "Neteko girdėti, kad žmones kas nors persekiotų už jų religines pažiūras."

(nukelta į 2 psl.)

Grandinėlės šokėjos lapkričio 7 sveikina rytinio pakraščio lietuvius New Yorke, Grandinėlės koncertas bus 2:30 v. popiet Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. (113 St. tarp Atlantic ir Jamaica Ave.) Grandinėlės pagerbimas ir vaisės 6 v.v. Kultūros Židiny. Nuotraukoje Blezdینگėlė šoka Audra Gedrytė, Kelly Walsh, Nida Marcinkevičiūtė.

PERSEKIOJAMAS JONAS SADŪNAS

Užsienio spaudą pasiekė žinia apie Nijolės Sadūnaitės brolio Jono Sadūno persekiojimą. Jono Sadūno bute Vilniuje spalio 11 saugumiečiai padarė kratą.

Kratos vykdytojai buvo labai priekabūs: paėmė religines knygas, net religinio turinio paveiksličius. Ypač daug dėmesio skyrė vienam vaikų žaislui, kuriame buvo geltona, žalia ir daudona spalvos. Nors spalvos nebuvo sudėstytos Lietuvos valsty-

binės vėliavos tvarka, bet saugumiečiai kaltino Sadūną už lietuviškos vėliavos laikymą.

Manoma, kad saugumiečiai nori sufabrikuoti Jonui Sadūnui bylą, keršydami Nijolei Sadūnaitėi, nors jos pačios šiuo metu dar neužkabina. Užsienio spauda primena, kad grįžusi iš Sibiro Nijolė Sadūnaitė niekur negavo darbo. Dabar esanti jsi-darbinusi prie vienos bažnyčios.

LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ ŠVENTĖ KULTŪROS ŽIDINY, BROOKLYNE

Šv. Pranciškaus Asyžiečio 800 metų gimimo jubiliejus gana jautriai palietė žmoniją, nualsintą sunkių medžiaginių ir dvasinių krizių. Šis nuolankus ir neturtin-gas Kristus sekėjas iškilo naujoje garbėje, primindamas pasauliui amžinąsias vertybes.

Šiais metais ypač malonu buvo stebėti, kaip daugelis valstybių oficialiai pagerbė Asyžietį. Verta prisiminti Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kurt Waldheimo, pradedant jubiliejinius minėjimus, paskelbtą raštą, iškėliantį Pranciškų kaip tikros taikos šauklį ir visos žmonijos nuosirdžiausią bičiulį. Asyžiečio idealai turį įkvėpti bei gairinti atominio amžiaus pasaulį. Jie esą Jungtinių Tautų chartos pagrindas. Pati charta gi daugelio pasaulio valstybių pasirašyta Šv. Pranciškaus vardo mieste — San Francisco, Californijoje. Įdomus ir JAV žygis. Šis kraštas, kur valstybė atskirta nuo Bažnyčios, Asyžiečiui pagerbti neseniai išleido gražų pašto ženklą. Jame Šventasis laimina paukščius, tartum šių laikų gyvenime pakly-

dasias sielas. Asyžiaus Šventojo minėjimuose Europoje ir kitur dalyvavo valstybių prezidentai, ministrai pirmininkai, aukšti intelektualai ir paprastų žmonių minios. Net įtakingasis dienraštis New York Times praėjusių metų spalio 4 d. laidoje drąsiai teigė, jog "pranciškonų kūrybin-gumas bei įsipareigojimas, giliai palietęs Viduramžius, dar tebėra pajėgus pasiekti ir mūsų laikų žmones, ypač atkritusius nuo religijos".

Šiuo atžvilgiu mes turime nuostabiai ryškių faktų savo tautos istorijoje. Pirmieji misinin-kai, pasiekę Lietuvą, buvo šv. Pranciškaus Asyžiečio sūnūs. Juos randame anksti — formuojantis mūsų valstybei — jau karaliaus Mindaugo laikais. Jie, kupini meilės, iš karto laimėjo valdovų širdis. Nors vyko žiaurios kovos su krikščionybei atstovaujančiais kryžiuočiais, pranciškoni nebuvo laikomi svetimų šašalių agentais. Jais pilnai pasitikėta, net pakviečiant Lietuvos valdovų patarėjais bei sekreto-

(nukelta į 8 psl.)

NAUJAS PERSPEKTYVŲ NUMERIS

Vakarus pasiekė Lietuvos pagrindžio leidinio "Perspektyvos" 22-ras numeris, išleistas Lietuvoje 1981-ais metais. Šimto keturiasdešimties puslapių leidyne šį kartą spausdinama svarbi dokumentinė medžiaga. Ji liečia lietuvių žmogaus teisių gynėjų — Vytauto Skuodžio, Gintauto Iešmanto ir Povilo Pečeliūno teismo procesą Vilniuje 1980-ųjų metų pabaigoje: detalai aprašoma bylos nagrinėjimo eiga, pradedant kaltinamąja išvada ir baigiant teisiųjų pasakymais ir teismo nuosprendžiu.

Prie duose pateikiami nuorašai su byla susijusių autentiškų dokumentų: tai nuteistųjų ir jų artimųjų įvairūs pareiškimai, raštai, kratų protokolai ir kita.

Įvadiniamame žodyje "Perspektyvų" leidėjai, pristatydami gausią dokumentinę medžiagą, rašo, jog Vytauto Skuodžio, Gintauto Iešmanto ir Povilo Pečeliūno teismo procesas — tai dar viena grandis toje persekiojimų, šantažo ir teroro kampanijoje, kurią jau daugelį metų vykdo sovietiniai saugumo organai prieš žmones, blaiviai vertinančius gyvenamosios epochos reiškinis ir nepasiduodančius viską užgožiančiai melo ir demagogijos propagandai. Teismo procesas taip pat akivaizdžiai pademonstravo, kad represyviųjų organų pastangos suteikti savo veiksmam nors kokią teisėtumo aureolę, sprogo, kaip muilo burbulas. Vienintelis jų ginklas — brutali jėga.

Teisme aiškiai išryškėjo, toliau rašo leidėjai, kad teisiemieji buvo pasmerkti tik už tai, jog

jie įžvelgė į kokią gilią politinę, ekonominę ir socialinę krizę pateko visuomenė ir valstybė ir bandė ieškoti kelių, kaip iš tos aklovietės išbristi. Nė vienas iš nuteistųjų nekvieta griebtis teroro, žudyti. Jie kvietė spręsti problemas idėjų kova. Jie apeliavo į Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, į tautų apsisprendimo teisę. Pskovo kalėjime parašytame atvirame laiške, nuteistieji pažymi:

Mus griežtai nuteisė už tai, kad mylėjome savo Tėvynę, už tai, kad troškome savo tautai laisvės, už tai, kad nesitikome tapti lietuvių tautos išgamų arba jos priešų vergais. Tačiau mūsų sąžinė yra rami, nes priešas nepajėgė palaužti mūsų valios. Tėvynę mylėti ir jausti jos skriaudas ir kančias turėtų kiekvienas sąžiningas žmogus. Tai joks nacionalizmas, bet kiekvieno valstybės nario patriotinė pareiga.

Sovietinis teismas 1980 gruodžio 22 docentą Vytautą Skuodį nuteisė 7-nerius metus kalėti griežto režimo lageryje ir penkeriems metams tremties, žurnalistą Gintautą Iešmantą — šešerius metus kalėti griežto režimo lageryje ir penkeriems metams tremties ir mokytoją Povilą Pečeliūną — trejus metus kalėti griežto režimo lageryje ir penkeriems metams tremties.

Proceso metu, kaip ir per ankstesnius politinius procesus, teisės normos buvo negailestingai laužomos, teisiams kaltė neįrodyta. Tačiau jie buvo nuteisti ilgus metus kalėti ir dar pasmerkti Sibiro tremtinių likimui.

KRONIKA ITALIŠKAI

Šiomis dienomis Romoje išleistas Eltos informacijų biuletenio italų kalba naujas numeris pateikia skaitytojams Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 53-čio numerio itališką vertimą.

Biuletienio redakcija pirmame puslapyje, kaip paprastai, suglaustai apžvelgia išversto Kronikos numerio turinį, atkreipia skaitytojų dėmesį į svarbesnius straipsnius, pateikia reikiamus paaiškinimus. 53-iaame Kronikos numeryje, pažymi įvade biuletienio redakcija, yra aprašomi nauji faktai ir spausdinami dokumentai, liudijantys, kaip ateistinė valdžia Lietuvoje, tiesioginiai ir netiesioginiai, siekia nuslopinti tikėjimą ir varžo religinį gyvenimą.

Eltos biuletienio italų kalba naujojo numerio viršelių puošia buvusio Kauno Kunigų Seminarijos auklėtinio Aloyzo Volskio nuotrauka. Biuletenis čia pat ir informuoja skaitytojus, kad Aloyzas Volskis, valdžios įsakymu, buvo pašalintas iš Kauno

tarpdiecezinės kunigų seimnarijos IV-ojo teologijos kurso, potvarkį motyvuojant tuo faktu, kad jaunasis seminaristas, vasaros atostogų metu, susitikinęs su kai kuriais vadinamais ekstremistais kunigais. Remdamasis Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto dokumentu nr. 35-tas, Eltos biuletenis rašo, kad Lietuvos kunigai pagrįstai klausia, ar valdžia turi juridinę ir moralinę teisę taip grubiai kištis į Kunigų Seminarijos vidaus reikalus, savo nuožūra atleidi-nėti tuos klierikus, į kuriuos Bažnyčia sudeda didžiausias vil-tis. Eltos biuletenis pažymi, kad tikstantčiai Lietuvos tikinčiųjų pasiuntė valdžiai prašymą, kad Volskiui būtų leista sugrįžti į Seminariją, bet iki šiol leidimas nebuvo duotas. Romoje leidžiamo Eltos biuletienio redakcija dabar ruošia paskutiniojo Vakarų pasiekusio Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 54-ojo numerio itališką vertimą, kuris bus greitai laiku išleistas.

Savaitės įvykiai

Iranas paskelbė, kad lapkričio 12 vyks rinkimai ekspertų organo, kuris prirėkusių galėtų paskirti ajatolo Khomeini įpėdinį. Šis organas galės išrinkti arba įpėdinį, arba penkių religijos ekspertų komisiją kraštui valdyti.

JAV susitarė su Marshall salų vyriausybe po 30 metų užbaigti salų naudojimą raketų šaudymo pratimams ir pažadėję suteikti 6 mil. dol. paramos.

Europos bendrosios rinkos valstybės sutiko sumažinti savo plieno eksportą į JAV.

Sri Lanka Vakarų stiliaus kapitalistas J.R. Jayewardene buvo vėl perrinktas krašto prezidentu 6 metų terminui.

Čado prezidentu buvo išrinktas buvęs sukilėlių vadas Hisen Habre.

Turkijos karinė vyriausybė pareiškė, kad ji netoleruosianti jos paskelbtos konstitucijos ar valstybės vado pasakytų kalbų kritikus.

Japonijos spauda tvirtina, kad Sov. S-ga įrengė vieną Kurilų salyno saloj povandeninių laivų bazę.

Lenkijos parlamentas priėmė "socialiniam parazitams" ir darbo vengėjams tvarkyti įstatymą, suteikiantį teisę tikrinti visų nuo 18 m. iki 45 m. geros sveikatos piliečių įsadarbinimą ir bausti iki 60 dienų priverčiamuoju darbu tuos, kurie atsisakys patikrinimo. Nesutinkantieji registruotis ar atsisakiusieji dirbti galės būti nubausti pinigine bauda, kalėjimu ar buto netekimu. Manoma, kad šis įstatymas bus panaudotas opozicijai tvarkyti.

Vakarų diplomatai tvirtina, kad Afganistano sostinėje Kabul partizanai nušovė 13 afganų karių ir milicininkų. Be to, jie padėjo 14-os aukštų Palmir pastate bombą, kuri sprogdama apgadino tris apatinius aukštus.

Buvęs V. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt atsisakė būsimose parlamento rinkimuose kandidatuoti socialdemokratų partijos vardu į kanclerius.

Britanija Falklando salų karo reikalams išleido 1.19 bil. dol.

Salvadoro kairioji opozicija pareiškė sutinkanti pradėti patsitarimus su vyriausybe be jokių sąlygų ir užbaigti krašte vykstančias kovas.

Lenkijos labiausiai vertinamas bankininkas ir jos šnipas Andrzej Treumann su žmona ir dukra pasiprašė JAV politinės globos.

1977 laimėjęs šachmatų pirmenybes sovietų meistris Boris Gulko su žmona Anna Akšarumova pareiškė norą emigruoti į Izraelį ir dėl to buvo išjungtas iš bet kurių šachmatų pirmenybių rungtynių. Negaudamas vizos, jis pradėjo bado streiką.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Palangoje pagerbtas muzikas Balys Dvarionas. Neseniai Palangos kapuose buvo palaidota pianistė Aldona Smilgaitė-Dvarionienė. Jos vyras Balys Dvarionas ten amžinai ilsisi jau keleri metai. Dvarionų prisiminimui palangiškiai muzikai suruošė ypatingą jų pagerbimą. Apie Balį Dvarioną kalbėjo profesoriai J. Gaudrimas, S. Sondeckis ir K. Kaveckas, velionio sūnus doc. Jurgis Dvarionas. Turiningą vakaro programą atliko S. Sondeckio diriguojamas Lietuvos kamerinis orkestras. B. Dvariono muzikinius nuopelnus Palangai iškelė miesto vykdomojo komiteto pirmininkas D. Puodžius.

— Šiauliuose neseniai buvo surengtos architektūros dienos. Pagrindinė "dienų" tema: "Architektūra ir žmogus". Tam reikalui buvo surengtos kelios specialios parodos. Vykto kūrybinės diskusijos.

— Armėnijoje liaudies ūkio pasiekimų parodoje, kurioje daugiausia buvo rodoma medvilnės, šilko audiniai ir trikotažo dirbiniai, gausiai dalyvavo ir Lietuvos lengvosios pramonės įmonės.

— Solistas Virgilijus Noreika Valstybinėje Filharmonijoje surengė solinį koncertą. Jam akomponavo pianistas P. Jaraminas. Ten pat vyko ir Vitalijos Šiškaitės rečitalis. Solistei akomponavo pianistė H. Znaidzilaukaitė.

— P. Cvirkos tėviškėje ir šią praėjusią vasarą buvo suorganizuota

zuotas tradiciniu virštų vakaras. Savo kūrinių skaityti į Klangius atvyko rašytojai V. Petkevičius, S. Šaltenis, K. Jonušas. Tame pat vakare buvo pagerbtas ir A. Vieniulis-Žukauskas.

— Modernūs Vakarų menas veržte veržiasi į pavergtą Lietuvą. Štai Klaipėdos dramos teatro naują sezoną pradėjo S. Beketo dviejų veiksmyų tragikomedija "Belaukiant Godo". Veikalą stato jaunas aktorius ir režisierius Kęstutis Žilinskas.

— Kauno dramos teatre veikia pantomimos grupė. Pirmam pasirodymui trupė išvyko į Minską su S. Krasausko kūrinių temomis "Paveikslai".

— Vilniaus kvartetas, kuriame groja nusipelnę Lietuvos artistai Audronė Vainiūnaitė, Petras Kunca, Donatas Katkus ir Augustinas Vasiliauskas, visą rugsėjo mėnesį viešėjo Švedijoje Kvartetas koncertavo Stockholme ir dar devyniuose miestuose. Programa buvo sudaryta iš įvairių tautų kompozitorių klasiinių kūrinių: Vak. Europos, lietuvių, estų, suomių, vengrų, čekų, belgų, švedų, amerikiečių.

Iš lietuvių kompozitorių programoje buvo M. K. Čiurlionio, G. Kuprevičiaus, A. Rekašiaus kūriniai. Pavergtos Lietuvos spaudoje koncertų pasiekimas labai giriamas. Lietuvių gastroles buvusios sėkmings, klausytojai — dėmesingi, švedų radijas ir spauda į lietuvių gastroles kreipė ypatingą dėmesį. Pasiėkimu didžiausią ir patys lietuvių muzikantai.

— Kauno dramos teatras pradėjo vaidinti naują Juozo Glinškio veikalą — devynių paveikslų komediją "Kristibaba". Režisuoja V. Valašinas, Scenografiją sukūrė J. Malinauskaitė,

muziką parašė komp. J. Bartulis. Svarbiausieji vaidintojai — D. Bukauskaitė, D. Juronytė, V. Grigolis, A. Žekas, A. Pintukas ir dar keli jaunieji aktoriai.

— Kylanti lietuvių dainininkė. Solistė Irena Milkevičiūtė jau kelintą kartą laimi tarptautinius muzikos festivalius. Prieš ketverius metus ji yra laimėjusi P. Čaikovskio konkurso laurus, 1977 laimėjo pirmą vietą M. Glinkos sąjunginiame konkurse. O šią vasarą Budapesto Rerenco vokalistų konkurse laimėjo antrą vietą ir sidabro medalį. I. Milkevičiūtė yra baigusi Lietuvos valstybinę muzikos konservatoriją ir dvejus metus tobulinosi Milano "La Scaloje".

— Jugoslavijos Belgrade surengta paroda, skirta Lietuvai. Parodyta šiek tiek Lietuvos istorijos. Tačiau visas dėmesys nukreiptas į "dabartinius socialistines Lietuvos kultūrinius ir ūkinius laimėjimus".

— Ukrainos ir Rusijos žinomas spaustuvėninkas I. Fiodorovas kai kurį laiką gyveno Vilniuje ir čia spausdino knygas. Jo knygų apžvalgai Vilniuje buvo surengta speciali sesija, kuri apžvelgė ne tik Fiodorovo leidinius, bet ir XVI-XX amžiaus istorines Lietuvą liečiančias knygas. Mokslinius pranešimus skaitė Istorijos instituto veikėjai J. Povilaitis ir F. Bieliauskas.

— Maskvai tamavusius Amerikos lietuvius laidoti veža į pavergtą Lietuvą. St. Francisco apylinkėse atsidedęs klaidino lietuvių raudonomis Maskvos bolševikų bacilomis užsikrėtęs Juozas Karosas. Kilęs jis nuo Biržų, iš Drąseikių kaimo, tai ir palaidoti vežamas į to kaimo kapinaites. Netrukus į Lietuvą palaidoti bus vežamas ir neseniai miręs komunistinės "Laisvės" redaktorius Antanas Bimba.

Pr. N.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUCELIŪNO PREMIJA.

Premijai skirti sąlygos:
1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jauniu vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų laikotarpy;
2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijų ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma komisija, kurio po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalų vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;

4. Komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki ateinančių metų vasario 15 ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumą motyvus, ir siunčiami: EUGENIJAUS KRIAUCELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois 60464.

IŠ LIETUVOS K. BAŽNYČIOS KRONIKOS

(atkelta iš 1 psl.)

Šitaip gali kalbėti tik bedieviai ir jų talkininkai. Tikintieji niekada to nesakys, nes savo kailiu patiria ir iškenčia bedievių daromas skriaudas, šmeižtus, pajuoką.

Toliau tame straipsnyje kasininkas Juozas Štombergas sako: "Mes, tikintieji, patenkinti savo religinių bendruomenių nuostatais."

Prieš tuos nuostatus pasisakė 2 Lietuvos vyskupai ir 522 kunigai. Prieš juos pasisakė ir visa tikintieji lietuvių tauta. Prieš juos pasisakome ir mes, Šilalės tikintieji, — nereikalingi mums jokie bedievių sukurti nuostatai, griauantys Bažnyčią.

J. Štombergas sako, kad "Šilalės tikintieji ne kartą perspėjo V. Skiparį, prašė neužgaulioti nereligingų žmonių, mokytojų."

Tegu Štombergas nekalba tikintiejių vardu. Mes, tikintieji, džiaugiamės, kad kun. V. Skiparis duoda atkirtį siautėjantiems bedieviams ir mokytojams. Ir niekada neteko girdėti, kad kunigas ką nors užgauliotų.

Priešingai, jis ragina visus tikintuosius melstis už bedievius, daryti už juos atgailą.

Skaitydami straipsnį, "Tiesoje" randame bažnytinio komiteto pirmininko Juliaus Aužbikavičiaus žodžius: "Mūsų bendruomenės tikintieji kreipėsi į bažnytinę vadovybę, prašydami paskirti vietoje V. Skipario kitą kunigą, kadangi jis skleidžia nebetus dalykus."

Matyt, Aužbikavičius nebeskiria tikintiejių nuo bedievių. Tikintieji niekada nesikreipė į bažnytinę vadovybę su prašymu iškelti savo gynėją. Šito gali prašyti tik bedieviai ir tokie jų talkininkai, kaip J. Štombergas ir J. Aužbikavičius.

Mes, žemiau pasirašę tikintieji, prašome Jūsų Prakilybę pašalinti iš Šilalės bažnytinio komiteto Julijoną Aužbikavičių ir Juozą Štombergą. Nereikia mums samdytų bedievių, nereikia mums kovotojų prieš Bažnyčią, džiaugiamės, kad kun. V. Skiparis duoda atkirtį siautėjantiems bedieviams ir mokytojams. Ir niekada neteko girdėti, kad kunigas ką nors užgauliotų.

Pareiškimas buvo pasiūstas 1982 vasario 3.

VALDAS C. DUOBA, lietuvių advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS; sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rąšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler Schwartz, Inc. N.Y. Registruotas prklr ir parduoti akcijas, būnūs, optlošs fondus, commodities, auksą, atidaryti IRA planus. Suinteresuoti skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM. Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., šeštadieniais 5-6 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TĄ MŪSŲ VIENIŅTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

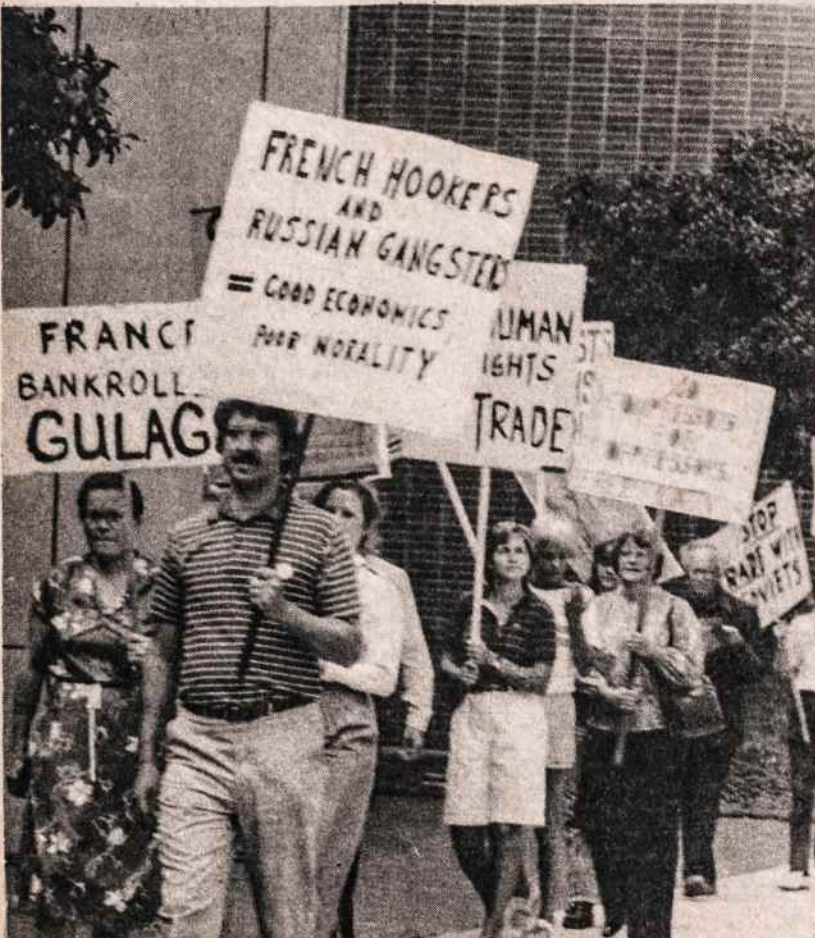
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1982
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Demonstracijos prie Prancūzijos konsulato Los Angeles mieste rugsėjo 12.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-4351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Ar gyvename nuosmūžio ženkle?

Ambicija yra puikus dalykas, nes ji skatina asmeninę iniciatyvą, stimuliuoja kūrybinį procesą ir yra vienas iš pagrindinių variklių gyvenimo veiksmui pasireikšti konkrečia forma. Išdavoje yra siekių rezultatai, nuveiktų darbų apčiuopiami vaisiai ir pačiam tų darbų atlikėjui — didelis moralinis pasitenkinimas. Tačiau ambicija, pagrįsta asmeninės garbės ieškojimu, ne visada pasireiškia kaip moralinis veiksmo variklis. Ji numenkina paties darbo reikšmę ir į visuomeninio gyvenimo dirvonus sėja dirses.

Jau eilę metų mūsų veiksniai kovoja dėl darbų pasidalinimo, tarsi darbo būtų per mažai, o dirbančiųjų — per daug. Neatliktų darbų yra daugiau, negu kad galėtume surašyti ant legendariškos jaučio odos. O ir dirbančiųjų, kurie statytų idėją aukščiau savojo "aš", ne taip jau daug. Mes nesudarome vientisos visuomeninės masės, kuri, tvarkoma kokių nors įstatymų, paklustų bet kuriam vienam moralės dėsniai. Mes naudojames laisvo krašto laisvės sampratos privilegijomis, jų dar nesuformulavę savo reikalo naudai. Laisvės samprata, jei ji nesiremia kokiu nors moralės principu, nėra teisinga, nes, pakreipta bet kuria kryptimi "laisvės vardu", tampa žalinga filosofija.

Mūsų laisvėje gyvenimo veiksmai turi būti apspręsti visų pirma pagrindine idėja: visi jie privalo krypti į vieną pagrindinį mūsų tautos laisvės principą. Tuo šūkiu naudojasi visi, kam tai yra patogiu. Čia ir jaunosios kartos atstovai skatina atmesti kultūrinės veiklos reikalingumą, o viską kreipti neišikliai suformuluotos politinės veiklos kryptimi. Vyresnieji, vadovaujantieji mūsų "veiksniams", ne visada užsiima konkrečiais darbais, bet didelę dalį savo energijos pa-

naudoja savitarpio kritikos darbui. Čia asmeniškai "aš" tampa didžiuoju viešų pasisakymų varikliu, o eilinis visuomenės narys, pagrindinis moralinis ir finansinis mūsų veiklos ramstis, lieka kryžminėje ugnyje, negalėdamas susiorientuoti ganduose ir spaudoje matomose nesantaikos nuotrupose. O didysis reikalas, kuriam reikia visų mūsų talkos, lieka nuošaliai.

Politiiniame gyvenime, neturint savo valstybinio aparato, niekas negali turėti monopolio. Nei teisinis, nei moralinis elementas čia negali nuspręsti politinių pastangų Lietuvos laisvinimo byloje. Tik pasekmės bus galutinis tų pastangų sprendimas. Kultūriname gyvenime mes turime rasti elementų, kurie atneštų tradicinį renesansą, nes tiek lietuviška knyga, tiek spauda ir kiti kultūriniai mūsų gyvenimo aspektai yra apvertkinoje padėtyje, nedarant išimčių nei lituanistinėm mokyklom, nei jaunimo organizacijom, kurių rankose glūdi mūsų tautinės gyvybės ateities garantija.

Į balius, kai asmeniui vienas bilietas kainuoja 15-25 dolerių, vietų dažnai pritrūksta, o ir prie baro prisigrūsti sunku. Niekada netenka matyti eilės prie sekmadienio lietuviškos knygos kioskų. Koncertai, paskaitos ir kiti kultūriniai renginiai, kurių metu nėra reklamuojamas "skanus bufetas ir baras", negali pasigirti lankytojų pertekliumi. Laikraščiai sunkiai išrenka prenumeratas, o ir sąskaitos už pelningų renginių skelbimus yra nenoriai apmokamos.

O buvo laikas, kai mūsų vaidinimai daržinėse turėjo daugiau žiūrovų, negu juos galėjo sutalpinti, pamiršus ir naminių alų, ir dešras su kopūstais (išėvijoje tapusias mūsų renginių (nukelta į 4 psl.)

Spalio 10 Chicagoj, Lietuvių tautiniuose namuose, Amerikos Lietuvių Tarybos visuomeninių reikalų komisija, vadovaujama dr. Leono Kriaučeliūno, suruošė gana įdomias ir, sakyčiau, labai reikalingas svarstybas, kuriose buvo pažvelgta į Lietuvos laisvinimo politiką bei išėivijos lietuvių veiklą.

Svarstybose dalyvavo trys prelegentai: pedagogė ir rašytoja Danutė Bindokienė, Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto Stasys Lozoraitis Jr., svečias iš Romos, ir Vliko pirmininko pavaduotojas prof. dr. Domas Krivickas. Svarstybas pradėjo sveikinimo žodžiu dr. Leonas Kriaučeliūnas, pasigėrėdamas dalyvių gausa, primindamas, kad Lietuva jau 40 metų neša okupanto priespaudą, kad išėivijos lietuvių pareiga dėti visas pastangas siekti Lietuvai laisvės ir padėti vargstančiai lietuvių tautai.

Svarstybam vadovauti pakvietė visuomenininką inž. Joną Jurkūną, kuris svarstybų dalyvius supažindino su prelegentais.

Pirmoji kalbėjo Danutė Bindokienė. Jos tema — lietuvių veikla išėivijoje. Ji kalbėjo gana pesimistiškai, pažymėdama, kad kad viskas mažėja: mažėja lituanistinės mokyklose mokiniai, mažėja lituanistinių mokyklų skaičius, mažėja spaudos prenumeratoriai, skaitytojai, rašantieji. Iškelė šeimos atsakomybę, auklėjant lietuviškąjį jaunimą. Nuo atsakomybės neatpalaidavo lituanistinių mokyklų moky-

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS LAISVINIMĄ IR IŠEIVIJOS LIETUVIŲ VEIKLĄ

JURGIS JANUŠAITIS

tojų ir organizacijų. Esą jau praradom viduriniąją kartą lietuvių, praradom ir jaunąją. Už tai nesą kaltas jaunimas, bet jį auklėjantieji ir globojantieji. Organizacijos ir mokyklos turi jaunimą globoti, jį paruošti ne tik skaityti ir rašyti lietuviškai, bet išugdyti sąmoningais lietuviams. Jaunimas neskaito lietuviškos spaudos, nes ji esanti jam neįdomi. Ten terašoma apie sukurtuves, pagerbimus, organizacijų veiklą. Laikraščiai esą nuobodūs jaunimui. Redaktoriai turėtų daugiau domėtis jaunųjų spausdinti ir skatinti rašyti. Lietuvių žurnalistų sąjunga turėtų jaunus spaudos bendradarbius globoti, jiems ruošti žurnalistikos kursus, skatinti rašyti. (Tą LŽS-ga jau seniai daro, skiria net premijas iš Daužvardžio fondo.—J. J.) Menką dėmesį lietuvių jaunimo auklėjimui terodaanti ir LB švietimo taryba. (Gal ne visai taip. ŠT rūpinasi leidiniais ir pinigais remia mokyklų išlaikymą.—J.J.)

Prelegentė davė ir konkrečių siūlymų: sudaryti atsarginių mokytojų kadrus, įtraukti į darbą tėvus, suorganizuoti vaikų vežiojimą į lituanistines mokyklas šeštadieniais, mokyklose dau-

giau kreipti dėmesio į jaunuolių paruošimą lietuviškai veiklai. Jaunimas esą dinamiškas, dar jo visai neparadom. Tai rodo konkretūs atvejai, kaip S. Kudirkos laisvinimas, R. Kalantos susidėginimas ir pan. Tas jaunimą uždega, ir jis ieško ryšio su sava lietuviška kilme.

Atvirai pažvelgusi į lietuviškojo gyvenimo veiklos problemas, negeroves ir davusi siūlymų tikslam siekti, reikia manyti, kalbėtoja ir pati imsis aktyviau tas problemas spręsti, nes turi tam galimybių, dirbdama Kr. Donelaičio lituanistinėse mokyklose. Mum reikia vadovaujančių žmonių. Manytina, kad talkininkų ir šiuo atveju atsirastų.

Danutės Bindokienės mintys tikrai vertos rimto dėmesio ir skubaus įgyvendinimo.

Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto Stasys Lozoraitis Jr. apžvelgė politinę plotnę. Jis pažymėjo, kad diplomatinė istorija nėra atvejo, jog po 40 metų okupacijos išėivijoj dar veiktų diplomatinės tarnybos, o Lietuvos okupacijos nepripažintų didžiosios valstybės.

Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų nepripažinimo reikalais susirūpino ir Europos parlamentas, kuriam Anglijos konservatorių grupė pasiūlė priimti specialią,

okupacijų nepripažįstančią rezoliuciją. Europos parlamentas tokią rezoliuciją priėmė, ir ji bus perduota atitinkamom įstaigom galutiniam sprendimui. Lietuviam esą reikėtų skubiai rašyti Europos parlamentaram laiškus, padėkoti už pastangas ir prašyti rezoliuciją įgyvendinti.

Antras reikšmingas atvejis esą tas, kad Šv. Tėvas Jonas Paulius II ir Prancūzijos prezidentas pareiškė jog Jaltos susitarimai, kuriais didžiuoju būve pasidalinta Europoj įtakų sferomis, būtų panaikinti, nes jie neturį teisinio pagrindo, o tik naujingi Sovietų Sąjungai.

Labai svarbus esą reikalas Vilniaus vyskupijos įjungimas į Lietuvos bažnytinę provinciją. Dabartinis popiežius lietuviams esą palankus, tačiau, siekiant šio tikslo, būtinas atsargumas, bet tikimasi ateity šį klausimą išspręsti Lietuvai teigiama prasme.

Seinų apylinkėse gyvenančių lietuvių problemas sielovados reikaluose busi galima išspręsti, nes, mirus tenyškiam lietuviams nepalankiam vyskupui, naujasis, manoma, šį reikalą sutvarkys ir lietuviškas pamaldas katedroj leis. Reikia tik kantrybės ir laiko.

Kalbėtojas išryškino lietuvių rezistencines tradicijas: buvo išlaikytas neutralumas, nesudaryti SS batalionai vokiečių okupacijos metu, atsisakyta jėga atsiimti Vilnių, daugelį metų lietuviai vedė partizaninį karą prieš okupantus, siekdami laisvės Lietuvai, sugeba leisti didelę ir plačią pogrindžio spaudą, atgaivino atstovybės postą prie Šv. Sosto, daug prisidėjo lietuviai Australijoje prie Pabaltijo valstybių pripažinimo sovietams atšaukimo. Bendrai, lietuviai išėivijoj dirba su pasišventimu, kad bent kuo padėtų pavergtai Lietuvai ir kad būtų atkurta nepriklausomybė.

Prof. dr. Domas Krivickas savo žody pažymėjo, kad išėivijos lietuviams turėtų ypatingai rūpėti lituanistinis švietimas ir auklėjimas. Čia yra būtina visų išėivijos lietuvių parama ir LB visokeriopas dėmesys.

Išryškino JAV politiką Lietuvos atžvilgiu. Reikšmingas okupacijos nepripažinimas trando sovietų užmačias, o taip pat skatina ir kitų valstybių vyriausybes susilaikyti nuo per didelio pataikavimo sovietams.

(nukelta į 4 psl.)

Kinijos respublikos įsikūrimo 71 metinės buvo paminėtos spalio 10 Sheraton Center, N.Y. Iš k. dr. Walter Dushnyck, ukrainiečių žurnalo redaktorius, Mary Dushnyck, K.C. Dunn, Taiwano kordinacinės tarybos atstovas Š. Amerikai, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Mrs. K.C. Dunn, Peter Wytenus, Amerikos draugų ir antibolševikinio bloko tautų komiteto pirmininkas. Nuotr. Wallace B. Rodgers

Su vasara ant vieno suolo

Atostogos Kennebunkporte

PAULIUS JURKUS

8

Literatūros vakaras

Grįžome į vasaros miestelį, į Kennebunkportą. Lietingas vakaras, o krautuvės, krautuvėlės, kavinaitės pilnos. Restoranuose dega ant stalo žvakės, aplinkui sėdi nerūpestingi žmonės. Tai vakarinis judėjimas kurorte. Jis toks mielas, būtinas, nes čia yra vasaros šalis.

Prisimenu tokį dailininką, atvykusį čia iš Afrikos. Jis turėjo savo dailės krautuvę, kur buvo pilna suvenyrinių smulkmenų, Afrikos kailių, ragų, būgnų, kuriuos naktimis muša čiabuviai. Tas dailininkas kiekvieną vakarą atėidavo į Nautilų pasėdėti, pasižmonėti, paragauti kokteilio. Čia yra vasara, norisi pasiplepėti, nerūpestingai pasėdėti kur nors su draugais prie stalo, žiūrėti pro langą, kaip vandeny atsimuša vakarinės šviesos. Visa tai ir sudaro vasaros malonumą.

Miestelio taip pervaziuoti negali. Reikia sustoti ir ką nors nu-

sipirkti. Būtinai ką nors nusipirkti! Pamenu, Nelė Mazalaitė-Gabienė su mieluojų vyrų Juozu Gabe eidavo kas dieną į miestelį — apsipirkti. Tie pirkiniai būdavo kartais visai maži, nereikšmingi, bet visada reikšmingas faktas — apsipirkti!

Mūsų kelionės draugė Antanina Reivytienė apsipirkti mėgsta, ir dar kaip mėgsta. Kiekvieną kartą iš miestelio grįžta su geru glėbiu. Tai daugiausia drabužiai, įvairios staltiesės, rankom apsiuvinėtos, reti suvenyrai, statulėlės, auskarai. O tokių prekių čia nemaža.

Čia vasara, čia kurortas, reikia pinigų išleisti. Bet šį kartą ji įšoko į vaisių krautuvę, aplankė ir kitą maisto krautuvę, kur rado brangių riešutų. Sako, tokių New Yorke negausi, o jie skanūs. Ir sūrio. Visa tai skirta vakaro valandom ir draugam, kurie užaina pasikalbėti. Kiekvienas vakaras turi savo "priėmimus", savo svečius, savo išėigas.

Apsipirkę pervažiuom Ančių aikštelę, kur visada judėjimas kaip New Yorko Times Square. Ant tilto užvažiuos, jau švietė vakarinis dangus. Giedrėja. Lietus traukiasi į kitas šalis.

Įvažiuojame į vienuolyno vasarnamio aikštę. Asfaltas šlapias. Kai šviečia mašinos prožektoriai, matai, kaip taškos vandens purslos. Vandeni palieti savo kojom. Vienas kitas nusikeikia, kad štai vanduo, o kiti tai kantriai perneša, nes šis lietus minkštas, nešaltas. Jis būtinas, kad mūsų atostogų dekoracijos būtų nuolat gražios ir švrios, nuolat žaliuotų.

Nebetenka džiaugtis vakaro lašais, lietaus lengvu šiušėjimu. Pranešė, kad tuoj literatūros vakaras. Būtinai dalyvavimas. Plakatas iškabintas. Jau kavinėje stalai ir kėdės surikiuoti.

Vaje, ką daryti? Kaip čia pasisukti, kad suspėtum laiku. Literatūros vakarai čia vyksta kiekvieną vasarą bent po kelis. Vis pasitaiko tokių, kurie mėgsta rašyti. Kiti mėgsta viešai kalbėti, kitus pristatyti.

Praejo čia daug literatūros vakarų. Jų nuolatinė dalyvė buvo Nelė Mazalaitė-Gabienė. Prieš porą metų, atvykus atostogauti, čia mirė Juozas Gabė, jos vyras. Ištkio jį širdies priepuolis, išgabeno į ligoninę, į vieną, į kitą. Ir jis nebegrįžo... Nelės jau antri metai nėra čia. Jai per skaudu palieti tą taką, kur ejo draugų su Juozu.

Tų vakarų nuolatinis dalyvis yra ir Tėvas Leonardas Andriekus, pranciškonas vienuolis, romantiškas poetas. Ateina jis šlamėdamas savo abitu ir skaito graudžiu balsu. Jis šioje vienuolyno aplinkoje yra parašęs gana daug eilėraščių. Čia jo poezijos lopšys. Nors ir negyvena dabar Kennebunkporte, bet kasmet atvyksta į ateitininkų sendraugių rengiamą literatūros vakarą ruggpjūčio vidury.

Nuolatinis dalyvis yra ir Algirdas Landsbergis. Čia vienuolyno artumoje jis praleidžia vasaras. Šiais metais jis buvo atvežęs savo tėvelius ir apgyvendinęs viename vienuolyno vasarnamio kambaryje. Algirdas labai juos rūpestingai globojo, skaitė net laikraščius, atvedė į valgyklą, į sales, kad jiems būtų lengviau, patogiau.

Algirdas literatūros vakaruose skaito savo kūrybą ir mėgsta skaityti Lietuvoje sukurtus humoristinius dalykus, eilėraščius, feljetonus. Jis pats turi daug sąmojo, mėgsta juokauti, linksmai "užimti publiką". Čia savo kūrybą skaitė nekaratą ir Aleksandras Radzius, poetas, astronomas, iš Baltimorės. Skaitė Pranas Naujokaitis, rašytojas, poetas, literatūros istorikas. Skaitė ir Juozas Kralikaukas. Čia jam net buvo įteikta literatūros premija. Skaitė ir Jonas Aistis. Paskutinį kartą 1972 metais jis čia vasarojo, ir buvo su rengtas jo vieno literatūros vakaras. Su koku grauduliu, su dre-

bančiu žodžiu jis skaitė, tiesiog išdainavo savo poeziją.

Šis literatūros vakaras turėjo praskaidrinti lietaus niūrias nuotaikas. Jis buvo to vakaro būtinybė, kad vasarotojai turėtų progos susirinkti į kavinę ir kokią valandą pabuvoti su rašto žmonėmis.

Šio vakaro programai ir buvo pakviesti čia buvę rašto žmonės — Algirdas Landsbergis, Vladas Būtėnas ir aš. Vakaro vedėja buvo Elena Vasyliūnienė.

Ji mėgsta pasirodymus vasaros scenoje. Ir kaip be jos skambės koncertai šios vasarvietės scenoje, kaip pasirodys rašytojai ir kiti menininkai!

Ji yra daug skaičiusi, lankiusi universitetą ir Lietuvoje ir čia. Mėgsta kalbėti įvairiom kultūrinėm, literatūrinėm, muzikos, dailės temom. Kiekvieną užkalbina, tada tik laikykis, nes kalbos nepristigs. Taip ir scenoje ji mieliai kalba apie kūrinius, aiškina epochas, stilius. Dar ir koncertui pasibaigus, ji mieliai pasikalba koncerte minėtom temom. Tokia yra Elena Vasyliūnienė — impresionistinė, kuri nuoširdumu nori visus apglėbti.

Taip ji tą vakarą ir pristatė Algirdą Landsbergį, sumindėdama juo darbus, kūrybos pobūdį. Taip pristatė ir Vladą Būtėną. Aš tiesiog išsigančiau. Nemėgstu, kad kas kalba apie mane, dar sugalvoja kokį gerą sakinį pasakyti. Tada noris prasmegti žemėn. Ėmiau ir paprašiau, kad nieko

nesakytų apie mane. Tik vieną trafaretinį sakinį — skaito tas ir tas.

Be to viso padažo, kurį pila ant tavo kuklios kūrybos, jauties kur kas geriau. Atgauni drąsą ir gali skaityti.

Tą vakarą Algirdas Landsbergis paskaitė ištrauką iš savo rašomos dramos, paskaitė ir vieną feljetoną iš Lietuvos. Skaityti jis moka, net pavaidina, pakelia balsą ir šust nutraukia, kad tik būtų įspūdingiau.

Vladas Būtėnas papasakojo, kaip jis rengė knygą apie Pennsylvanijos lietuvius, ir paskaitė ištrauką. Knyga išleista su gražiomis kun. A. Kežio, SJ, iliustracijomis. Liuksusinė knyga.

Mūsų literatūros vakaras užtruko apie valandą. Paskui prasidėjo vakaronė, — atidaryta kavinė su pyragaičiais, kava, įvairiom sodėm. Bet čia ilgiau pasilikti negalėjom. Juk dailininkas Pranas Lapė reikalus taip "nutapė", kad davė žuvis, o Antanina jau žuvį iškepė. Ji turėjo su savim pasiėmusi elektrinę plytelę, kuri šiuo atveju buvo labai reikalinga. Taip su dailininku Kazimieru Žoromskiu atsiradom Antaninos Reivytienės kambary prie žuvis, prie ledų, prie įvairių kultūrinių pokalbų.

(Bus daugiau)

M. BIZINKAUSKAITĖ DAINAVO CALIFORNIJOS LIETUVIAMS

LOS ANGELES, CALIF.

Mes jau pažįstame savo parapijos kleboną: puikus administratorius, bet išradingas ir lietuvių kultūros reikaluose. Jo kasmetinės parapijos Lietuvių dienos suteikia progos losangeliečiams pamatyti ir išgirsti ką nors tikrai vertingo, praturtina mūsų kultūrinę patirtį.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapija suorganizuoja du didesnius įvykius per metus.

Šiomet birželio mėnesio Lietuvių dienoje buvo pagerbtas didysis lietuvių poetas Bernardas Brazdžionis jo deimantinio amžiaus sukakties proga. Parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis ypač dar pagerbė poetą, pakviesdamas į tą pačią programą iškilus solistus — D. Stankaitę ir A. Grigą. Tų trijų menininkų pasirodymas buvo publikai daugiau negu kultūrinė dovana; buvo tikra poezijos ir dainos puota.

Antruoju parapijos renginiu būdavo rudeninis bazaras, kuriuo daugiau surinkdavo lėšų parapijiniam ir lituanistinės mokyklos reikalams. O šiemet vietoje bazaro spalio 17 buvo surengtas parapijos metinis banketas, su gerais pietumis, trumpais parapijos vadovų žodžiais ir su menine puikia programa — koncertu.

Marytė Bizinkauskaitė esu girdėjusi dainuojant pernai vasarą Kennebunkporte, Lietuvių Fronto Bičiulių stovyklos užbaigiamajame koncerte, greta J. Gaidelio vyrų kvarteto. Koncertas pernai buvo labai turtingas repertuaru ir jo geru atlikimu. Marytė Bizinkauskaitė jau tada buvo dėmesio verta jauna solistė. Kadangi, tikiu, mes apie ją ir ateityje girdėsime, tai nepasakosiu čia jos biografijos, kuri tebėra trumpa, nes pati solistė — gal viena pačių jauniausių iš-eivijos lietuviuose. Ji yra trečios kartos lietuvaitė, kalbanti lietuviškai ir norinti savo talentu pasireikšti tarp lietuvių ir jos tėvų gimtojo krašto garbei. Nors jau nemažai turėjusi viešų pasirodymų kaip solistė, bet tebėra aukštojo dainos meno studijų stadijoje; ji dar bręs, augs ir, tikime, išaugs į muzikinės sferos garsenybes.

Nesu muzikos žinovė nei kritikė; rašau savo įspūdžius, kaip suprantu ir kaip jaučiu. Man atrodo, kad Marytė Bizinkauskaitė, kaip solistė, jau nuo pernai

metų yra gerokai patobulėjusi. Laikysena scenoje buvo skirtinga ir teigiama; santūrus laisvumas, pagarba atliekamam dalykui ir klausytojui.

Solistė atliko, mūsų supratimu, nelengvą repertuarą ir visą lygiai gerai, nerodydama jokio nuovargio, nors salės akustika ir nebuvo iš geriausių.

Programą ji pradėjo su trimis liaudies dainomis, mums mažai girdėtomis: "Mama sena, dukte maža", "Už balto stalo" ir "Pavasario dienele". Jei ši pradžia dar jos neįdrąsino, tai S. Simkaus "Lopšinė" ir "Kur bakažė samanota" jau skambėjo laisvai ir tikrai; ypač gražiai solistė atliko pirmąją.

Antrąjį daly girdėjome Leoncavallo "Mattinata", Mascagni "Son pochi fiori" ir Halevy "Il va venir", iš operos "La Juive". Labai gera dikcija, kūrinių išjauti ir malonūs klausyti.

Į pabaigą solistė su jausmu padainavo Bañaičio "Neplauk, Kastyti", iš operos "Jūratė ir Kastytis", Dvariono "Žvaigždutė" ir Stankūno "Irenos valsa"; pastarasis nuskambėjo labai lyriškai ir publiką visuotinai sužavėjo.

Visam koncertui akomponavo Raimonda Apeikytė, kuri žinoma ir kaip profesionali pianino solistė, ir kaip viena geriausių akompaniatorių. Solistės pasisekimui tikriausiai daug prisidėjo ir jos akomponavimas.

Publika (pilnutėlė salė!) abiejų šių menininkų nenorėjo paleisti nuo scenos! Buvo tiek plojama ir "valiojama", kad geroji — dosnioji solistė grįžo į sceną dar kelerias kartas, vis prašoma ir prašoma!

Jaunas programos pranešėjas Linas Polikaitis prisipažino, kad, gerbiama klebono prašomas atlikti šias pareigas, gal ir nebūtų pasakęs "taip", jei klebonas nebūtų paminėjęs, kad "atskris jauna lakštingala"... Tai jį užimponavė.

O mus, losangeliečius, užimponavo Marytės Bizinkauskaitės rūpestingas programai pasiruošimas ir malonus atlikimas. Gera buvo klausytis!

Nors, be abejo, solistė dar savo dainos kely augs ir tobulės, nes menininkui augti beveik nėra ribų, tačiau ir dabar jau matome ir girdime, kad ji yra dėmesio verta dainos interpretatorė ir ypatingos pagarbos bei meilės verta — kaip lietuvaitė. Nuoširdžiausi jai losangeliečių linkėjimai — gražiausios muzi-

Ar gyvename nuosmūžio ženkle?

(atkelta iš 3 psl.)

tradiciniu patiekalu), dar priedo gresiant caro sargybiniam. Gi knygnešiai iš Prūsų gabeno knygas, aukodami savo sveikatą ir gyvybę, o knyga ėjo iš rankų į rankas, kaip didžiausias turtas. Knyga, sunkiai išvydusi pasaulį laisvėje, turi būti dovanota, ne parduota, nes kūrėjo darbas yra grynai "idealistinis", už kurį nereikia mokėti, kaip yra mokama už dešrą, duoną ar puspadį. Visuomeniniam reikalui remti auka tik tada prasminga, kai aukotojų pavardės yra išrašomos spaudoje, kartais užimant svarbią vietą, nors auka neapmoka eilutės tarpo brangiam popieriuje ir kainoje už spausdinimą.

Prisimenu, kai Memmingeno stovykloje tekdavo stovėti eilėje ar knygyno vedėjui siūlyti "kyšį", kad naujai pasirodžiusios knygos neparduotų kitam... Prisimenu, kaip Memmingene leidžiama "Mintis" turėjo daugiau prenumeratorių, negu kad juos galėjo aprūpinti. Ir tada visi dainavome, šokome, vaidinome, mylėjome vieni kitus, džiaugėmės šoku, daina, knygele (išspausdinta labai blogame popieriuje), o didžiųjų renginių metu mieliai stovėjome prie sienų, salėje pritrūkus vietų.

Quo vadis, mūsų lietuviškoji visuomenė? Materialinė ge-

rovė nėra peiktina, nes ji gali būti tikros laisvės pagrindas. Atėmus kovos už būvį elementą, lieka laiko ir kitiems, aukštesniems siekiams. Štai kalbu su vienu kilnios profesijos asmeniu, kuris neturi laiko. "Aš sekmadienį praleidžiu stebėdamas futbolą, o šeštadienį vakarais, grynai poilsio sumetimais, su savo draugais važiunamės ir lošime pokerį..." Ar bereikia daugiau komentarų?

Bet aš žinau dar eilę asmenų, kurie visą savo laisvalaikį praleidžia rašydami, kurdami, komponuodami, diriguodami, organizuodami ir sielodamies mūsų reikalais. Tik jų eilės retėja ir ju idealizmas silpnina natūrali laiko tėkmė.

Ateis diena, kada iš mūsų visuomenės istorija pareikalaua atskaitomybės, primindama mūsų patogų gyvenimą laisvėje. Ką paliksime ateinančiom kartom, kad būtume minimi, kaip kad yra minimi aušrininkai ar varpininkai? Kuo įrašysime savo pėdsakus laiko tėkmėje, kad pateisintume savo buvimą privilegijuotuose laisvės kraštuose? Jei skubančio laiko verpetuose nepajėgiami sustoti, kad skirtume kontempliacijai bent minutes, tai mūsų buvimas čia, su visomis kalbomis, deklamacijomis ir pavardžių skelbimais, nėra tik tuščias muilo burbulas, kuris sprogs, nepalikdamas nė menkiausios žymės.

Aurelija Balašaitienė

kinės ir asmeninės ateities.

Klausytojai dėkingi ir prel. J. Kučingui už suradimą ir pakvietimą įdomių bei stiprių menininkų.

Alė Rūta

Solistė Marytė Bizinkauskaitė, akomponuojama pianistės Raimondos Apeikytės, spalio 17 dainavo Šv. Kazimiero parapijos rudeniniame bankete. Didžioji salė buvo pilna klausytojų. Po puikios vakarienos vyko loterijos laimėjimų traukimai. Banketas atnešė parapijai 6,646 dol. pelno, kuris paskirtas užmokėti skolom, susidariusiom uždegniant mokyklą nauju stogu.

Maironio minėjimas rengiamas lapkričio 13, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Paskaitą apie Maironį skaitys poetas Stasys Santvaras iš Bostono. Meninę dalį atliks sol. Stasė Pautienė, Dramos sambūris ir vyrų kvartetas, akomponuojant Raimondai Apeikytei. Rengia Los Angeles ateitininkai ir Lietuvių Bendruomenė.

Filmų ištraukos iš Los Angeles Spindulio tautinių šokių švenčių ir buvusių tautinių šokių švenčių Chicagoj bus rodomos lapkričio 14, sekmadienį, 12 val. Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje. Filmus rodyt P. Jasiukonis.

L.S.T. Korp. Neo-Lithuania 60 metų veiklos sukaktį minės lapkričio 20 Tautiniuose Namuose.

Kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 21, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj ir salėje.

Juozas Kralikauskas, rašytojas, daugelio romanų autorius ir kelių literatūros konkursų laimėtojas, gruodžio 4 dalyvaus tradiciniame Lietuvių Fronto Bičiulių organizuojamame literatūros vakare Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Balfo skyrius rudens vaju pradėjo spalio 14. Vajus baigiamas gruodžio 12 pietumis parapijos salėje. — L.Ž.K.

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS LAISVINIMĄ IR IŠEIVIJOS LIETUVIŲ VEIKLĄ

(atkelta iš 3 psl.)

Palietė Vliko ir Alto santykius. Jie esą geri, dirbama sutartinai. Su PLB ryšiai esą nutrūkę, tačiau reikią ieškoti kelių į bendrą darbą. O kad sutartinis darbas įmanomas, rodo ir Lietuvos atstovybės Washingtono restauravimo darbas, kurį kaip tik vykdo JAV LB ir Altas bendromis pastangomis.

Iškėlė specialaus fondo Lietuvos diplomatinei tarnybai remti įsteigimo reikalingumą, kad ji galėtų sėkmingiau atstovauti Lietuvos interesams įvairiose konferencijose, priėmimuose ar palaikant asmeninius kontaktus su įvairių valstybių delegacijomis.

Dr. Domo Krivicko žodis buvo taikus, nieko neužgaunęs, raginas visus lietuvius, be įsitikinimų ir pažiūrų skirtumo,

Viena iš seniausių lietuvių Conn. valstijoje — Teodora Maričiauskienė-Morris, gimusi 1878 vasario 1 Kelmėje, Raseinių apskrityje. Į Ameriką atvyko 1896, čia ištekojo už Liudviko Maričiausko ir užaugino 9 vaikus. Pergveno vyrą ir tris vaikus. Dabartiniu laiku gyvena senelių namuose Enfield, Conn.

LIETUVIŠKAS ROMOS MIŠIOLAS JAU ANT ALTORIAUS

Daugelį metų ruoštas lietuviškas Mišiolas-Sacramentarius ir Skaitiniai sekmadeniams ir didžiosioms šventėms, gedulingoms mišioms, vedyboms ir išskirtiniams šventiesiems jau atspausinti ir išsiuntinėti juos užsisiakiusiems.

Mišiolo leidėja, Kunigų Vieniybės centro valdyba, nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie bet kokią darbą prisidėjo prie jo išleidimo. Išskirtinai nori išvardinti artimiausius bendradarbius ir jų atliktą darbą:

Tėvą V. Zakarą, OFM — redagavo Mišiolą;

Kun. V. Dabušį — palaikė ryšius tarp redaktoriaus ir pranciškonų spaustuvių, skaitė korektūras ir kt.;

Kun. L. Budrecką — pritaikė gaidas lietuviškam giedojimui;

Pranciškonų spaustuvię, kurios vedėju yra Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, kur darbas prieš Mišiolą truko net dvejus metus. Čia Mišiolas buvo surinktas, sulaužytas į puslapius ir

galutinai paruoštas ofseto spausdinimui. Šis darbas pareikalavo iš spaustuvės personalo labai daug kantrybės, sugebėjimo ir kruopštumo.

Mišiolas atrodo įspūdingai, atspausstas dviem spalvomis, gėrame popieruje, lengvai skaitomi, nesugrūsti tekstai. Kieti, auksu užspausinti raudoni viršeliai, su kaspinėliais ir kitais priedais Mišiolui vartoti ant altoriaus. Technikinį ofseto spausdinimo ir rišimo darbą atliko komercinė įmonė Bostone, Juozo Kapočiaus rūpestingose priežiūroje.

Gerbiamieji klebonai ir kunigai ar pasauliečiai, užsisiakiusieji Mišiolą, jo negavę ar ne tiek gavę, kiek užsisakė, prašomi kreiptis į kun. V. Dabušį, 147 Montgomery Pl., Paterson, N.J. 07501, netikslumams bei nesusipratimams išsiaiškinti. Naujus Mišiolą užsakymus siųsti taip pat kun. V. Dabušiu tuo pačiu adresu. Romos Mišiolai knygos kaina — \$100,00, Skaitinių — \$50,00. Čekius rašyti: Lithuanian R.C. Priests' League of America, Inc.

Mišiolo leidėjų šiuo metu didžiausias rūpestis, kaip įvykdyti valią tų, kurie užsakė Mišiolą Lietuvos bažnyčioms — savoms parapijoms. Tas rūpestis yra didelis, ir jis Kunigų Vieniybės centro valdybos nėra ir nebus pamirštas. Prašome kantrybės ir esame dėkingi visiems už visokeriopą paramą šį didžiulį darbą vykdančiam.

JAV Kunigų Vieniybės Centro Valdyba

— V pasaulio lietuvių jaunimo kongresas bus atidarytas University of Illinois at Chicago 1983 liepos 1, II-jų Pasaulio Lietuvių Dienu metu. PLJK stovykla vyks liepos 4-10 Oberlin College, Oberlin miestelyje, netoli Clevelando. Studijų dienos bus liepos 11-20 Trent Universitete, Peterborough, netoli Toronto.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Juozas Brazaitis — RAŠTAI. III. Literatūros baruose. Knygų vertinimai. Tautosaka. Redakcinė komisija: Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Išleido Į Laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. 1982. Spausdino Draugo spaustuvię Chicagoj. Aplankas ir viršelis Ados Sutkuvienės. Iliustruota nuotraukomis, liečiančiomis autorius. Kietais viršeliais. 568 psl. Kaina 15 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

Šių raštų autorius (1903 - 1974) pirmajame jų tome, išleistame 1980, leidėjų buvo apibūdintas kaip "aukštos kultūros literatas, mokslininkas, publicistas, visuomenininkas, politikas". Tai apibūdinimas, kuris jam tinka. Pirmieji du jo raštų tomai buvo skirti tik literatūrai: lietuvių literatūros klasikam ir nepriklausomajam Lietuvoj iškilusiem rašytojam. Juose kartu su kritika jis pasireiškė ir kaip mokslininkas bei publicistas. Apie šį trečiąjį tomą redaktorai pateikia pastabas, kurių dalį čia cituojam: "Šio Juozo Brazaičio raštų tomo, jau trečiojo, pirmąją dalį sudaro studijiniai literatūriniai straipsniai, kuriuose įžvalgiai ir taikliai, su autoriu įprastu gilumu ir dėmesiu tiek kūriniui, tiek kūrėjui nagrinėjamas kuris nors mūsų literatūros kūrybos laikotarpis arba svarstoma estetinė, istorinė ar idėjinė jos problema, dėl vienos ar kitos priežasties pasidariusi itin aktuali ano meto skaitančiai lietuvių visuomenei".

"Antruoju tomo dalyje skaitytojas ras išėivijoje ir nepriklausomoje Lietuvoje išleistų veikalų vertinimus. Tai įvairios žurnaluose bei laikraščiuose paskelbtos recenzijos. (...) Taip pat reikia pastebėti, kad čia išspausdintos recenzijos yra toli gražu ne visos, kiek jų Brazaitis yra parašęs. Jo studijiniai straipsniai buvo daugiausia spausdinami moksliniuose žurnaluose, kurių didelę dalį buvo galima rasti ir Vakaruose. Recenzijos tačiau buvo skelbiamos periodinėje dienraštinėje spaudoje, kurią sunkiau išsaugoti ateičiai. Jų dalis gal ir visiškai bus mums žuvusi."

"Trečiojo daly sudėta tautosaka — Brazaičio ypač mėgstama ir atsidėjus tirta sritis. Tai tautosakos temomis parašyti straipsniai ar jai artimų sričių veikalų recenzijos."

Pažymėtina, kad daugiau negu pusę į šį tomą sudėtų knygų vertinimų išėivijoje buvo paskelbta Darbininke.

DAINAVA. 25. Redaktoriaus — Vacys Rociūnas. ALRKF Jaunimo stovyklos leidinys. 1981. Leidinio mecenatai — Leonas ir Danutė Petroniai, Detroit, Mich. Išdėstymą projektavo Paulius Jurkus. Viršelį piešė dail. Nijolė Palubinskienė. Gausiai iliustruota nuotraukomis. Didelio formato. Spausdino Franciscan Press, Brooklyn, N.Y. 80 psl.

Kas ta Dainava? Leiskim atsakyti leidinio redaktoriui: "Tas kraštas toli už Atlanto, ten, kur Nemunas pro Merkinę, Punią, Alytų skuba Baltijon, kur nuo amžių gyvena lietuviškoji gentis". To krašto grožis, anot redaktoriaus, "apipintas romantiškų padavimų, buvo ir tebėra rašto, muzikos, dainos ir teptuko menininkams dažna įkvėpimo versmė". Dainavos vardas nesąs pamirštas ir išėivioj. Tuo vardu esą pavadinta eilė jaunimo ar visuomeninių junginių. "Pachiausiai turbūt Dainavos vardą Amerikoje išpopuliarino LRKF Jaunimo stovykla Dainava prie Manchesterio miestelio, Michigano valstybėje." Šis leidinys, jau penktas, skirtas jos 25 metų sukaktiui.

Užtenka leiding tik pavartyti, ir jau žinai, kokia graži ir svarbi ta Dainava, kiek daug darbo ir kūrybos į ją įdėta. Paskaitęs, žinoma, sužinai dar daugiau ir gailiesi jos nematęs.

NETRUKUS PASIRODYS...

KALĖDOS

KALĖDINIŲ GIESMIŲ PLOKŠTELĖ, ĮDAINUOTA MONTREALIO LIETUVIŲ CHORO, KVEBEKO — KANADOS CHORŲ KONKURSO ČEMPIONO...

NE,... TAI NE EILINĖ PLOKŠTELĖ!!!

VILNIUS RECORDS

SUVALKIJOS AŽUOLUI 100 METŲ

K. Račkauskas minėjo šimtąjį gimtadienį

Kartą kun. Antanas Račkauskas, užėjęs redakcijon, kalbėjo, kad prie Apreiškimo parapijos priklauso vienas žmogus, kuris spalio mėnesį minės savo 100-tąjį gimtadienį. Tas žmogus turi net tą pačią pavardę, kaip jis. Tai Kazimieras Račkauskas, bet visai ne giminė. Sukaktuvininikas yra iš Suvalkijos, o kun. A. Račkauskas — žemaitis. To šimtamečio anūkas yra muzikas Viktoras Ralys, Apreiškimo parapijos vargonininkas, "Harmonijos" kvarteto vadovas.

Pamatyti šimtametį žmogų tikrai įdomu. Juk tai retenybė. Sutarėm, kad kun. Račkauskas nuveš pas kitą Račkauską sukaktuvininą.

Nuvažiavome į Richmond Hill, N.Y., į 102 gatvę. Įsukome iš Atlantic Ave., ir tuoj pirmam bloke sustojome. Namai kairėje pusėje, dviejų aukštų, kaip ir visi šio kvartalo namai.

Kazimieras Račkauskas gyvena antrame aukšte su savo seserimi Uršule, kuriai jau 90 metų. Jis ir sėdėjo prie stalo netoli saulėto lango. Ant stalo padėti keli laikraščiai. Jis mūsų laukė. Sukruto mus pamatęs. Atrodo visai gerai, tvirtai, kokių 60 metų, o gal net jaunesnis. Nusišypso, pasisveikina. Pamažu įsitraukiame į kalbas. Jis kalba atsargiai, lyg kažko bijodamas.

Šimtamečio istorija

Kazimieras Račkauskas gimė 1882 spalio 25 Budviečių kaime, Kalvarijos parapijoje, Marijampolės apskrityje. Ten jis ir užaugo. Kai baigėsi praeitas šimtmetis, jis buvo 18 metų vaikas. 1903 metais pašaukė jį į caro kariuomenę. Senukas sako:

— Nuvažiavau į Petrogradą. Po mėnesio paleido. Brokavo mane. Tada vėl grįžo į Suvalkią. Paklaustas, ką jis ten darė, senukas atsakė:

— Buvau kriaučius. Ėjau iš kaimo į kaimą, iš parapijos į parapiją, siekiau net Bartininkus, Gražiškis, bet 1912 metais tėvas pašaukė į ūkį. Jis jau nepajėgė ūkininkauti.

Tuo metu, kai reikėjo perimti ūkį, vienas jo brolis buvo Amerikoje. Pagal Suvalkijos papročius jis ir turėjo perimti ūkį. Parvažiavo iš Amerikos, pasižiūrėjo ir sako: nenoriu ir vėl išvykti į Ameriką.

Kitas brolis, bėgdamas nuo kariuomenės, buvo pasitraukęs į Angliją. Ir tas negrįžo. Išvyko į Ameriką.

Į Ameriką 1913 išvyko ir jo sesuo Uršulė, su kuria jis dabar gyvena. Taip pat išvyko ir kita sesuo Ievutė. Ji Amerikoje įstojo į seserų kazimieriečių vienuolyną, ten gavo Mortos vardą. Mirė 1974 metais.

Kazimieras 1912 perėmė ūkį, kuris turėjo per 50 margų. Ūkį sugebėjo tvarkyti, apdengė stogus skarda. Taip iš tolo baltavo stogai. Nepriklausomos Lietuvos laikais augino runkelius ir juos vežė į Marijampolės cukraus fabriką.

Jo vaikai

Pradėjęs ūkininkauti, jis tuoj ir vedė. Užaugino nemažą šeimą. Lietuvoje liko vienas sūnus, kuris yra mokytojas ir gyvena Vištytyje. Liko dvi dukros. Vyresnioji dukra prieš metus buvo atvykusi aplankyti savo tėvo. Du sūnūs yra dingę karo metu besitraukiant iš Lietuvos.

Amerikoje yra sūnus Vytautas, kuris su šeima gyvena Clevelande. Dukra Albina, jauniausia, ištekėjusi už Leono Ralio, atvyko į Ameriką ir drauge apsigyveno. Jos vyras Leonas Ralys turėjo puikų boso balsą, dainavo oktetoje, choruose, dainavo ir solo. Jis mirė prieš porą metų. Liko trys vaikai: Birutė Malinauskienė, taip pat balsinga ir dainuojanti chore ir "Harmonijos" kvartete, sūnus muzikas Viktoras, kitas sūnus Leonas, kuris atokiau laikosi nuo muzikos.

Pasitraukia iš Lietuvos
Prisiminėm senus laikus. Pa-

Kazimieras Račkauskas, spalio 25 paminėjęs 100 metų sukaktį. Čia jį matome sėdint prie vaišių stalo Apreiškimo parapijos salėje.

mena spaudos draudimą, kaip vienas žmogus į šiaurinę stogą įkišo kalendorių, o jis iš tolo tai stebėjo. Prisiminėm ir karus. Pirmasis pasaulinis karas lengvai praėjęs, tik vokiečių okupacija buvusi sunkoka. Vokiečiai spaudė žmones, nes norėjo gauti daugiau maisto.

Antrojo pasaulinio karo metu, artėjant frontui, teko pasitraukti iš namų. Stūmė vis tolyn ir tolyn. Vokiečiai pačiuo net į darbus. Taip ir atsidiūrė Vokietijoje. Po karo gyveno pabėgėlių stovykloje Rottenburge, Bavarijoje, senam ir gražiam mieste.

Ryšiai su Amerika

Du broliai Amerikoje jau buvo mirę, bet dar buvo dvi seserys — sesuo vienuolė Morta ir sesuo Uršulė. Su ja ir užmezgė ryšį laiškais. Sesuo tuoj nusipirko namus, kad galėtų brolių ir jo šeimą priimti.

Taip 1949 į Ameriką atvyko keturiose. Apsigyveno Richmond Hill, N.Y., pas seserį. Tada jis turėjo 67 metus. Kas tokį priims į darbą. Atrodė jis tada gerai ir tvirtai. Pasisakė esąs 50 metų. Taip gavo darbą ir dirbo iki 1960 metų, kada pasitraukė į pensiją. Tada jis buvo apie 80 metų.

1960 metais mirė jo žmona.

Iš šimtamečių giminės

Paklaustas, ką valgė ir ką gėrė, linksmai atsakė:

— Valgiau lašinius, kopūstus. Viska valgiau ir gėriau, kaip darė ir kiti kaimo žmonės.

Niekada nesirgo, nereikėjo daktaro pagalbos. Tik dabar jam skaudančios kojos. Reikia pasiremti lazdele.

Toks buvo ir jo tėvas — šimtametis. Jis mirė Vokietijoje. Mirė kovo 21, o per šv. Antaną, birželio 13, jis būtų buvęs šimto metų.

Vėliau sūnus Vytautas paaikino, kaip jų senelis mirė. Jis irgi buvo tvirtas ir sveikas, niekada nesirgo. Vokietijoje važiuojant traukiniu, jis sėdėjo ant dėžių. Traukinys trūktelėjo, ir jis nuvirtė aukštelininkas ir susilaužė nugarą. Nuo to ir mirė.

Ką dabar jis veikia?

Sukaktuvininikas dar gerai mato, tai ir skaito laikraščius. Smulkiausias raidės kiek sunkiau žiūrėti, tai pasigelbsti dinamuoju stiklu. Klausosi radio. Na-

žiūri televizijos, pasikalba su seserim. Apačioje pirmam aukšte gyvena dukra Ralienė. Ji prižiūri ir jį ir savo tetą.

Šios sukakties proga jis gavo sveikinimų iš Lietuvoje likusių vaikų, kuriuos, atvykęs į Ameriką, jis parėmė savo siuntiniais.

Sukaktuvinininko pagerbimas

Jo vaikai, talkinami bičiulių, surengė pagerbimą šio gimtadienio proga. Spalio 24 Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. susirinko visa šeima, visa giminė. Mišių metu buvo prisimintas sukaktuvininikas. Baigiant mišias, kun. A. Račkauskas pranešė, kad gautas Šv. Tėvo palaiminimas. Palaiminimą jis ir perskaitė visiems.

Po pamaldų į žemutinę parapijos salę susirinko apie 90 šeimos kviestų svečių. Čia buvo

KUN. ANTANO RAČKAUSKO SUKAKTUVINIS PAGERBIMAS

Spalio 31, sekmadienį, tuoj po sumos, Apreiškimo parapijos salėje parapijos organizacijos surengė vaišes ilgamečiui dvasios vadovui kun. Antanui Račkauskui, pagerbiant jį 75 metų sukakties proga. Susirinko žmonių daugiau nei tikėtasi. Net šeiminkėms sukėlė rūpesčio svečius pavaišinti, bet jos išsivertė, daugindamos atsargas ir jas dalindamos.

Programą vedė parapijos tarybos pirmininkas A. Samušis. Tos programos pagrindinę dalį ir sudarė sveikinimai.

Sukaktuvines vaišes pradėjo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis malda. Pakeltos taurės su sveikinimais ir linkėjimais sukaktuvinininkui. Drauge ir padėkta už darbą parapijoi.

Kun. A. Račkauskas šioj parapijoj išgyveno 32 metus ir čia sulaukė gražaus amžiaus. Net ir dabar be jo parapijos gyvenimas būtų skurdnesnis. Jis savo taikiu, linksmu būdu visus sugėba suartinti ir paskatinti įvairiam darbam. Jis aktyviai dalyvauja New Yorko organizacijų veikloje ir dosniai remia vertingus lietuviškus leidinius. Turi daug draugų ir visur ir visada juos maloniai atpažįsta.

Tad šio deimantinio jubilėjaus proga susirinko daug žmonių jo pagerbti. Čia jo gyvenimą apsakė kun. J. Pakalniškis. LRK Federacijos valdybos vardu sveikino Petras Ažuolas, parapijos choro vardu — muzikas Viktoras Ralys, ramovėnų ir korp! Neo Lithuania vardu — dr. Eugenijus Noakas, ateitininkų — Pranė Ažuolienė, Kat. Moterų 29 kuopos vardu — pirmininkė Eugenija Kezienė, šaulių — Vacys Butkys, Moterų Vienybės — pirmininkė Elena Andriušienė, bingo žaidimų — M. Šalins. Kiti pasveikino privačiai ir patydomis.

Parapijos taryba įteikė dovaną dail. P. Puzino monografiją — albumą. Į tą albumą priekyje buvo iklijuotas vienas lapas. Ten P. Jurkus gražiai įrašė sveikinimą. Knygoj pasirašė visi vašių dalyviai.

Taip pat jo garbei įvežtas puošnus sukaktuvinis pyragas su žvakutėmis. Griausmingai sugiedota Ilgiausių metų. Valio!

daug iš Apreiškimo choro, šiaip artimieji draugai, giminės.

Pirmiausia prie garbės stalo pasodino sukaktuvininą Kazimierą Račkauską. Jam prie švarko atlapo buvo prisegtas baltas gvazdikas. Sukaktuvininikas patogiai jautėsi, puikiai orientavosi ir viską valgė.

Prie to stalo taip pat buvo pasodinta: sesuo Uršulė, dukra Albina Ralienė, sūnus Vytautas su žmona Elze, kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, kun. V. Pikturka, Paulius Jurkus, Petras Tutinas.

Malda sukalbėjo kun. J. Pakalniškis. Tuoj buvo pakelti šampaino stiklai ir labai griausmingai sugiedota Ilgiausių metų. Visam pobūviui vadovavo anūkas — muzikas Viktoras Ralys. Kalbėjo lietuviškai ir angliškai, įnešdamas daug sąmojaus. Buvo šalti užkandžiai ir šilti patiekalai.

Sveikinimo kalbas pasakė: kun. J. Pakalniškis, prisiminęs, kad tai antras šimtametis Apreiškimo parapijoje, P. Jurkus prisi-

minė pokalbį su sukaktuvininuku, kun. A. Račkauskas įteikė popiežiaus palaiminimą ir pasveikino savo bendrapardį. Petras Tutinas pasveikino Perkūno choro vardu.

Tada į salę įvežė didelį tortą, ant kurio degė daugybė žvakutėlių. Ant torto lietuviškai buvo įrašyta, kad sveikina K. Račkauską 100 metų gimtadienio proga.

Susirinkę plojo, vėl sugiedojo Ilgiausių metų, o sukaktuvininikas, talkinamas savo artimųjų, vienu kartu užpūtė žvakeles.

Tada prasidėjo torto dalinimas, linksmi pokalbiai prie kavos.

Į šią šventę buvo atvykęs ir dar vienas jo anūkas, vyriausiasis dukros, esančios Lietuvoje, sūnus Jonas Kučinskas, kuris, susidėjęs aplinkybėm, pakeitė pavardę ir vadinasi Gojzeck. Jis atvyko iš N. Carolinos, kur yra mokytoju.

Šeima dėkoja visiems, kurie dalyvavo šioje šventėje ir pasveikino sukaktuvininą. (p.j.)

Tai antras sukaktuvinis pobūvis. Pirmas buvo šimtamečio Kazimiero Račkausko pagerbimas. Tokiomis progomis bažnyčioje pamaldos iškilmingesnės, atsilanko daugiau žmonių.

Ruoškimės ateičiai. Štai lapkričio 14 bus Moterų Vienybės pamaldos ir pusrūčiai, lapkričio 21 — kariuomenės šventė, lapkričio 28 — parapijos susirinkimas ir Maironio minėjimas. (s.a.)

WORCESTER, MASS.

Šaulių ir rėmėjų veikloje

Spalio 22 Maironio Parke įvyko Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos ir šaulių rėmėjų steigiamosios sekcijos susirinkimas. Atidarė kuopos pirm. A. Zenkus ir perskaitė šaulių malda. Pasveikino visus ir trumpame žodyje svečius supažindino su LŠST uždaviniais ir tikslais, o taip pat ir su šaulių rėmėjų pareigomis. Šio susirinkimo tikslas — padidinti mūsų kuopos šaulių gretas tikraisiais pilnateisiais nariais ir šauliais rėmėjais. Valdya buvo išsiuntusi nemažai laišku daugeliui asmenų, kviesdama juos į Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos gretas. Lietuvoje Šaulių Sąjungos tikslas buvo apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę, o čia — padėti ją atgauti, bet dvasiose mes esame tikri kariai, kurie turime paklusti šaulių statutui.

Sekretorė perskaitė protokolą, kuris buvo priimtas.

Pirmininkas pristatė kuopos garbės šaulį, kuris laisvoje Lietuvoje ne tik daugelį metų priklausė prie Šaulių Sąjungos, bet buvo aktyvus veikėjas, dabartinis vicepirm. K. Česna. Jis puikiai kondensuotoje kalboje priminė apie Lietuvos Šaulių Sąjungą ir jos veiklą laisvoje Lietuvoje, kuri yra didžiausią darbą iki pirmosios sovietų okupacijos ir pati daugiausia nukentėjusi. Kuopos kultūrinį reikalų vedėjas padarė pranešimą apie įvykusį Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kultūrinį suvažiavimą Kennebunkport, Maine, gražioje lietuvių pranciškonų vienuolyno sodyboje.

Į Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopą įstojo pilnateisiais nariais: Juozas Miliauskas, Jonas Valiūnas, Gediminas Stumbras, Marija Stumbrienė, Jonas Taraila, Darata Zenukuvienė. Į rėmėjus — prof. Genovaitė Česnaitė, Irena Bulgaraukaitė, Regina Barisaitė, Leopoldas Jakubauskas, Eugenija Jakubauskienė, Antanas Bušmanas, Romas Prapuolenis ir Elena Jurkūnienė.

Lietuvių radijo valandai kuopa paskyrė 50 dol., Balfui — 25 dol., laikraščiams: Draugas, Darbininkas, Karys ir Dirva kiekvienam po 25 dol. Washingtono restauruojamai Lietuvių ambasadai kuopos vicepirm. K. Česna iš narių surinko 615 dol. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa dirba per ištisus metus,

pradedant Vasario 16-tos minėjimu ir baigiant lapkričio mėnesį Lietuvos Kariuomenės švente. Per visas tautines šventes, minėjimus broliai neša Amerikos, Lietuvos ir šaulių vėliavas, sešems palydinti.

Pirmininkas pranešė, kad lapkričio 28 minėsime Lietuvos kariuomenės šventę. Organizuotai ir uniformuoti su vėliavomis dalyvausime mišiose 10 val. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. 3 val. p.p. minėjimas Maironio Parke rengiamas kartu su skautais.

Ateinančiais metais sausio mėn. paminėsime Klaipėdos krašto atvadavimo 60 m. sukaktį, nes šauliai sudarė šio krašto atvadavimo pagrindą.

Po susirinkimo sesės šaulės svečių garbei suruošė kavutę. Gražiai pabendrauta, pasidalinta mintimis iš šauliško gyvenimo. Įdomu buvo pamatyti kuopos albumus, pilnus nuotraukų. Kituose tvarkingai sulipintos visos iš laikraščių iškirptos korespondencijos apie mūsų kuopos veiklą. Visus albumus neseniai tvarkyti perėmė sesė G. Grigalaušienė.

Ateities veikloje

Šv. Kazimiero parapijos vyrų choro koncertas vyks lapkričio 13, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke.

Lietuvos vyčių 26-tos kuopos vakarienė ir šokiai vyks lapkričio 27, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas vyks lapkričio 28, sekmadienį. 10 val. mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj, o 3 val. popiet minėjimas Maironio Parke.

Solisto Roberto Yakučio koncertas gruodžio 5, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėj. Solistas yra gimęs ir pradžios mokyklą lankęs šioje parapijoje. Vakara rengia A.L.R.K. Moterų 5-gos 5-ta kuopa kaip tęsinį savo darbų lietuviškų parapijų metais.

J.M.

— Margučio radijo vadovybės skelbtame feljetono konkurse pirmą premiją laimėjo dr. Henrikas Lukaševičius už "Namai ir auksinio saulėlydžio žmonės", antrą — Rūta Kleva Vidžiūnienė už "Kelią į Australiją", trečią — Balys Auginas už "Žūstančių sielų pobūvį".

is vsur

— Dail. Nijolei Palubinskienei spalio 16 paskirta ir įteikta 26-oji kasmetinė Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos 1000 dol. premija. Iškilmės vyko Lietuvių namuose. Meninę programą atliko aktorė Marija Smilgaitė iš Chicagos.

— Apie padėtį okupuotoj Lietuvoj rašinių konkursą lituanistinių mokyklų mokiniams skelbia Amerikos Lietuvių Taryba. Konkursą praveisti paprašyta LB Švietimo taryba. Premijom 1000 dol. paskyrė kun. dr. Juozas Prunskis.

— Kun. Pijus Dambrauskas, buvęs mokytojų seminarijos Marijampolėje inspektorius ir direktorius, Vilkaviškio ir Ibague, Kolumbijoj, kunigų seminarijų profesorius, rugsėjo 13 sulaukė 90 metų amžiaus. Gimęs 1982 rugsėjo 13 Ožkabalų km., Vilkaviškio apskr. Kunigu įšventintas 1915 rugsėjo 1. Amerikoj dirbo Baltimorėj ir Chicagoy. Dabar jau treči metai gyvena Matulaičio namuose Putname.

— Šv. Pranciškaus 800 metų gimimo sukakties iškilmingas minėjimas Chicagoy bus lapkričio 21, sekmadienį, 3 val. popiet Jaunimo Centre. Šv. Pranciškaus Saulės giesmę interpretuos aktorius A. Dikinis.

— Aurelijos Balašaitienės knygos "Susitikimas pamary" pristatymą spalio 10 surengė Clevelando skautininkų draugovė Lietuvių namuose. Programai vadovavo Vilija Nasvytytė. Apie knygos autorę kalbėjo poetas Balys Auginas, o apie naują knygą dr. Danguolė Tamulionytė. Autorė padėjo rengėjom ir svečiam.

— Illinois Lietuvių Gydytojų Dantistų Sąjunga per dr. Sūkų Litanistikos Katedrai paaukojo 1,000 dol.

— Vinco Krėvės 100 m. gimimo sukakties minėjimas Chicagoy, Jaunimo Centro kavinėj, rengiamas lapkričio 12. Rengia Džukų draugija.

— Su A. Kairio knyga "Loto-fagų šaly" susipažinimas vyks lapkričio 14 Chicagoy, Lietuvių Tautiniuose namuose. Rengia LMKF Chicagos klubas.

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių pirmininkų suvažiavimas, apygardos 30 metų veiklos minėjimas ir koncertas rengiamas lapkričio 14 Chicagoy, Jaunimo Centre.

— Dail. V. Petravičiaus paroda rengiama lapkričio 2-28 Chicagoy, Galerijos patalpose.

— Solistas Jonas Vaznelis atliks meninę programą dalį Lietuvių Fondo sukaktuviniame bankete lapkričio 27 Chicagoy, Jaunimo Centre.

— LB Floridos Aukšinio Kranto apylinkė, įvertindama Darbininko talką, per savo valdybos pirmininką Vytautą Stelmoką laikraščiu stiprinti atsiuntė 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

— Ieškomas asmuo, pavarde KUNCIUS (KUNCEVIČIUS), kilęs iš Veliuonos apylinkės, Lietuvoje. Taip pat ieškomas asmuo, pavarde KRUCKAUSKAS, kilęs iš Girkalnio apylinkės, Lietuvoje. Jūsų patarnavimas bus atlygintas. Ieško: John Kuncas, RD 4 Flagstaff Dr., Export, PA 15632.

— Nauji Darbininko skaitytojai: K. Mikalonis, Endwell, N.Y., R. Cibas, Astoria, N.Y. Užsakė kitiem: D. Birutis, Wayne, N.J. — S.A. Biručiai Jr., Pompano Beach, Fla., E. Andriušienė, Woodhaven, N.Y. — L. Klivečkaitei, New Brunswick, N.J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujumi skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

Raganų naktis — Halloween. Piešinys P. Jurkaus

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Nauja diena, Dainos pasižokti ir klausyti. Dainuoja dvynukai Astra ir Andy Šalčiai: Serenada, Oi niekados, niekados nepamiršiu, Neišeik, neišeik tu iš sodžiaus, Už kalnų toli toli, Meilės ieškok, Paskutinis sekmadienis, Aš atsimenu namelį, Man tu graži, Kaiminka, Iškelkime stikluoką, Nauja diena, Tave aš pažinčiau tamsią naktį, Ar skirsimės. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridodamas 1 dol.

Tarp tostų ir dainų, estradinė muzika, atlieka Rimas Kasputis su moderniška gitarų-trumpetės-akordeono elektrine akustikos palyda. Dainuoja: Vien tik mums, Pavasaris gimtinėj, Prie šaltinio, Varžybos, Ateis tokia diena, Vai žydi, žydj, Paryžiaus tango, Žibuoklės, Mergužėlė ir Vėlyvi žiedai. Kaina 9 dol.

Lauksiu tavęs ateinant. Montrealio vyrų okteto įdainuota 17 patriotinių lietuviškų dai-

nų ir maršų. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridodama 1 dol.

Taip pat gaunamos ir šios naujausios plokštelės: Kur gintara. — Montrealio jaunimo ansamblys atlieka 16 kūrinių. Kaina 10 dol. Dainos, muzika ir gelės — įvairių kompozitorių ir artistų atlikti 12 kūrinių. Kaina 9 dol. Leonas Baltrus — arijos ir dainos. Kaina 8 dol. Aras... toli nuo tėvynės — Toronto vyrų choro dainos. Kaina 10 dol. Nerija — Clevelando studentų vieneto dainos. Kaina 8 dol. Pavasaris — dainuoja dvynukai Šalčiai Vokietijoje. Kaina 10 dol. Užaugau Lietuvoj — lietuviškų dainų rinkinys. Kaina 8 dol.

Persiuntimui pridodama 1 dol. už kiekvieną plokštelę. Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

ATTENTION SERIOUS JOB SEEKERS!

Would you like to set your own hours with practically no limit on earnings and have vacations as desired? If so, then why not conveniently work with us sorting/bundling mail. Receive work and payments by mail. Start immediately! For information, a self-addressed, stamped envelope assures a prompt reply.

Mail Marketing Services, P.O. Box 2590, Ocala, Florida 32678

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgicių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

KALĖDOMS GRAŽI DOVANA

Dainuojam su Lione — Sol. L. Jodytės; Mano Lietuvos prisiminimai — Sol. L. Jodytės; Sodžiaus garsai — J. Stankūno kūriniai; Yakutis — Sol. K. Yakučio įdainuota; New Yorko vyrų choras — įvairios choro dainos. 5 plokštelės už 12 dol. su persiuntimu. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Parduodami lietuviški tautiniai drabužiai vidutinio ūgio berniukui ir merginai. Dydis apie 14-16. Darbininko adm., 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 10 dol.
Lietuviškų pokalbų plokštelė su tekstu — 6 dol.
Angliška lietuviškas žodynas — 8 dol.
Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.
Lietuvių kalbos žodynas vaikams. Paveiksluotas — 6 dol.
Pridedama persiuntimui po 1 dol. už kiekvieną knygą.
Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės, o taip pat ir įvairūs lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėj. Kaina po 1 dol.
Lipinukai išorėj LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol. Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.
Šie ir panašūs suvenyrai, lietuviškos knygos ir plokštelės gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1982 ŠVENTĖS LIETUVOJ
16 DIENŲ EKSKURSIJA.
\$1,499.00
GRUODŽIO 28 - SAUSIO 14

PIGIOS VIENOS SAVAITĖS EKSKURSIJOS KARIBŲ JŪROJE:

Martinique, \$399; Jamaica, \$349; Grand Bahamas, \$329; Nassau \$339; Barbados, \$429; Guadeloupe, \$399.

TAIP PAT Disneyland, \$199. Rio \$499; Miami Beach, \$269; Acapulco, \$399.

IŠVYKSTAMA IŠ: Boston, NYC, Hartford, Philadelphia, Pittsburgh, Chicago, Baltimore, Cleveland, St. Louis.

SPECIALI VIENOS SAVAITĖS EKSKURSIJA Į SALAS: St. Maarten, Aruba, nuo \$399 Boston & Philadelphia skridimai.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168
617-969-1190 / 965-8080

Daromi gminčių iškvietimo dokumentai

PRAŠOME pagal savo išgales aukoti TAUTOS FONDUI: savo uždaviniams vykdyti, Lietuvos Laisvės I ž d u i — laisvajai Lietuvai padėti atsistatyti, 6 kalbomis ELTOS informacijoms leisti, radijo transliacijoms į okupuotė Lietuvą finansuoti ir politiniam kalinams gelbėti. Nepamirškite tam tikrą procentą ir savo testamente įrašyti: not-for profit, tax exempt corporation — Lithuanian National Foundation P.O. Box 21073, Woodhaven, NY 11421.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridedti ir senojo.

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka 9%
Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka 13%
Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Telefonas: (212) 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačjai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasitė žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	496-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	312 227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	302 478-2871
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	302 478-2871
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

Reta proga įsigyti anglų kalba dvi vertingas knygas papiginta kaina:
LITHUANIA 700 YEARS, by A. Gerutis. 15 dol.
SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA, by J. Pajaujįs-Javis. 12 dol.
Užsisakant abi knygas, mokama tik 25 dol. Persiuntimui pridodamas tik 1 dol.
Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas; valstija, Zip .....

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJOS KNYGOS

A. Rukšos, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. II t. — 18 dol., III t. — 19 dol.
D. Bindokienės, Angelių sniegas, apysaka, 6 dol.
V. Alanto, Paversmiai, eilėraščiai, 10 dol.
V. Marcinkonytės, Tiltas per Nerį, 5 dol.
K. Graudienės, Marių vėjui skambant, 4 dol.
A. Barono, Trisdešimt istorijų suaugusiems, 8 dol.
V. Brizgio, Neiškiriami trys nežinomieji, 5 dol.
P. I. Kušnerio, Pietryčių Baltijos etninė praeitis, 10 dol.
J. Vaišnoros, Jurgio Matulaičio kelias į Vilniaus vyskupo sostą, 4 dol.
V. Brizgio, Kazimiera Kauptaitė — Motina Marija, 5 dol.
A. Merkelio, Nebaigtoji simfonija, novelės, 6 dol.
J. Vaišnio, Dabartinė lietuvių kalbos rašyba, 3 dol.
S. Baipšio, Seda dega, 5 dol.

Ketvirtasis mokslu ir kūrybos simpoziumas, 5 dol.
P. Gudelio, Joniškėlio partizanai, II dal., 6 dol.
S. Maziliausko, Merkeliš Giedraitis, 8 dol.
Victor Hugo, Vargdieniai, 5 tomai, po 3 dol.
A. Baranausko, Vinco Mazurkevičiaus romanas, 6 dol.
J. Prunskio, Bėgome nuo teroro, 7 dol.
Br. Kviklio, Vilkaviškio vyskupija, 23 dol.
J. Prunskio, Lietuviai Sibire, 23 dol.
L. Kerulio, Išvežtųjų lietuvių sąrašas, 20 dol.
A. Šapokos, Lietuvos istorija, 18 dol.
P. Gaidos, Arkivyskupas T. Matulionis, įrišta 15 dol.
P. Kaladės, Maistas ir ligos, 20 dol.
A. Kairio, Po Damoklo kardu, I tom. 5 dol., II tom. 8 dol.
A. Budreckio, Algirdas, 15 dol.
Z. Raulinaičio, Keturi frontai, 9 dol.
Z. Raulinaičio, Grobio ir nai-kinimo žygis, 9 dol.
A. Balašaitienės, Susitikimas pamary, novelės, 8 dol.
J. Kreivėno, Mirties lageriuose ir tremtyje, 12 dol.
Braziūčio raštai, I, II ir III tomai, po 15 dol.
A. Gustaičio, Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys, vaikams nuotykių, 2 dol.
J. Vizbaro, Alšėnų kunigaikštystė, 8 dol.
Č. Butkio, Teisėjo atsiminimai, 10 dol.
Persiuntimui pridodama 1 dol.
Šios ir kitos naujausios lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
Savo vaikams, kurlė balge mokslus, išsiskella gyventi į kitus miestus, užprenumeruok Darbininką. Tai bus jlems geriausia dovana.

Žuvautojų ir medžiotojų klubo Aras vakarieneje Stasys Karmazinas pilsto žuvies sriubą. Nuotr. A. Reivytiėnės

Vytautas Alksnis, Žuvautojų ir medžiotojų klubo Aras pirmininkas, kalba to klubo vakarieneje spalio 24 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Nuotr. A. Reivytiėnės

ŠAUNI ARO KLUBO VAKARIENĖ

New Yorke veikia Žuvautojų ir medžiotojų klubas Aras, kuris rudenį surengia savo tradicines vakarienes. Šiemet tokia klubo vakarienė buvo spalio 24, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Atsilankė apie 90 svečių.

Tos klubo vakarienės pasižymi įvairiais valgiais, tų valgių ypatingu paruošimu. Pradžioje prieš vakarienę buvo krabai ir puikūs salotai. Krabai buvo padėti ant baro, salotai ant atskiro stalo. Kiekvienas pasitarnavo pats. Paskui buvo žuvų sriuba. Ji duodama per kiekvieną vakarienę. Sriuba ypatingai gardi. Ją vežė prie kiekvieno stalo ir pilsitė į lėkštes. Kas tik norėjo, galėjo kartoti.

Toliau buvo duodamos dvi žuvis — jūros forelė ir, ją suvalgius, kepta tunos žuvis. Paibaigai — jautiena. Dar buvo ir pyragų prie kavos, jei kas dar galėjo įveikti.

Žuvautojų sekcijos pirmininkas p. Bartys pranešė, kas laimėjo premijas už žuvavimą ir

jiem įteikė įrašytas lenteles. Čia buvo jaunimo premijos, atskiros premijos vyresniesiems. Bronius Nemickas, medžiotojų sekcijos vadovas, pranešė apie tos sekcijos laimėjimus ir artėjantį naują medžioklės sezoną.

Klubui pirmininkauja Vytautas Alksnis. Jis irgi kalbėjo. Paaškęs, kad šiai vakarienei sunaudota 140 svarų žuvis. Kvietė taupyti žuvį kitom klubo vakarienėm. Visą maistą ir ruošia Vytautas Alksnis, kuris

LAIŠKAS REDAKCIJAI

PREL. J. A. KARALIAUS NEKROLOGO PAPILDYMAS

Prel. J.A. Karaliaus nekrologą norėčiau papildyti dar vienu reikšmingu jo nuopelnu. Būtent tik jo 5,000 dolerių auka įgalino išleisti monografiją "Pranas Dovydaitis". Patys ateitininkai nepajėgė sutelkti lėšų savo kūrėjo monografijai. Nors aukos šiai knygai išleisti buvo renkamos visuose ateitininkų

drauge yra ir puikus kulinaras. Vakarienės metu buvo pagerbtas Zenono Jurio, veiklaus nario, tėvelis Jurevičius 80 metų sukakties proga. Jam sugiedota Ilgiausių metų. (p.j.)

vienuose, tebuvo surinkta vos apie du tūkstančius dolerių. Auksotojų sąrašas buvo paskelbtas "Drauge" (1973.VII.14). Iš šio sąrašo matyti, kad vos 3 asmenys skyrė po 100 dol., o dar 4 po 50 dol. Nuo 30 iki 15 dol. davė 33 ateitininkai. Visi kiti pasitenkino smulkiais aukomis nuo 10 iki 1 dolerio. Tarp šių pastarųjų buvo ir išsivysčiusių mecenatų bei premijų skyrelių, žymiųjų ateitininkijos veikėjų (iki AF valdybos ir tarybos narių), daktarų ir kitų turinčių geras tarmes, tarp jų ir tokių, kurie patys buvo patyrę prof. Pr. Dovydaičio dosnią ranką. Pagaliau daug ir daug ateitininkų liko išvis abejingi ateitininkijos sąjūdžio kūrėjo atminimui, nors žodžiais ir minėdami jo vardą. Ne patys ateitininkai išleido monografiją "Pranas Dovydaitis" (nors oficialiai leidėjas buvo "Ateitis"), bet a.a. prel. J.A. Karalius išleisdino ateitininkams šią monografiją.

Ypačiai dera priminti tai, kad prel. J.A. Karalius, skirtingai nuo daugelio kitų vadinamųjų mecenatų, išsiskyrė kuklumu: ką gero darė, darė ne savo reklamai ir ne dėl garbės. Jis buvo iš tų kunigų, kuris krikščioniškai pasitikėjo, kad Viešpats neužmirš gerų darbų, tad ir netroško atsiimti atpildą tuojau pat, dar gyvi būdami. Ką darė gero, darė kukliai ir tyliai.

Juožas Gimius

PASIŽYMĖJO SPORTE

Matas Rūtenis, Vidos ir Gražvydo Rūtenių sūnus (Jonas Rūtenio anūkas), pasižymėjo sporte. Jis žaidžia futbolą (soccer). Praeitą metų mokėsi Floridos universitete ir ten pasižymėjo savo žaidimu. Dabar architektūros studijas tęsia Wisconsin universitete, Milwaukee. Jis ir čia stebina žiūrovus savo žaidimu. Daug universitetų jį kviečia persikelti. Kai Miami universitetas uždarė futbolo komandą, Matas pasirinko šį UWM — Wisconsin universitetą Milwaukee, nes ten yra gera architektūros mokykla ir ten veikianti futbolo komanda yra aukšto lygio.

Jį aprašė laikraščiai, dažnai futbolo komanda ir jis yra rodomi televizijoje.

Mato sesuo Laura šį metų pradėjo studijuoti žurnalistiką Floridos universitete. Jo vyresnis brolis Raimundas šį metų baigs kulinarijos akademiją, Providence, R.I. Jauniausias brolis Paulius lanko Parkway Central gimnaziją ir seka brolio Mato pėdomis — 1982 buvo išrinktas į "All Select Missouri" komandą, kuri gastroliavo po Ameriką.

BOSTONO ŽINIOS

Vilniaus diena

Kasmet spalio mėnesį vieną programą Laisvės Varpas skiria Vilniui, kaip Lietuvos sostinei, į kurią pretenzijas reiškia ne tik lenkai, bet taip pat ir gudai. Dažniausiai Vilniaus diena minima ryšium su spalio 9-ąją, kurią lenkai 1920 buvo užgrobę Vilnių, sulaužydami prieš dvi dienas pasirašytą Suvalkų sutartį. Dėl Maironiui skirtų programų ciklo šiemet Vilniaus diena paminėta spalio 24. Vilniaus reikalų kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis. Nors jam pačiam teko pergyventi Lenkijos įvykių okupaciją ir nuo lenkų nukentėti, bet jis savo kalboje kėlė ne tiek lenkų padarytas lietuviams skriaudas, kiek reikalą patiem lietuviams daugiau pažinti savo sostinę ir joje sukauptas mūsų tautos kultūrinės vertybes, kuriomis taip žavisi viso pasaulio turistai, turėję progos jas pamatyti ir pažinti. O svarbiausia — savo garbingos sostinės meilę mes turime perduoti jaunajai kartai, kuriai ateityje dar gali būti reikalo kovoti dėl jos, jei lenkai ilgai neatsisakys savo pretenzijų į Lietuvos žemes ir jos sostinę.

Pagal oficialius surašymo duomenis dabar lenkų Vilniuje tėra 18% visų tų kunigaikščių miesto gyventojų. Taigi Vilnius gerokai atlietuvintas.

Mes pagrįstai galime didžiuotis, kad daugiau negu 650 metų

Vilnius oficialiai buvo žinomas kaip Lietuvos sostinė. Tokia suaktyvinti gali pasigirti tik retos kitų valstybių sostinės. Taip pat svarbus faktas, kad Vilniaus universitetas įsteigtas maždaug 200 metų prieš Maskvos universitetą. Šios aplinkybės iškelia Vilnių, kaip granito uolą, į kurią lietuviai net sunkiausiomis sąlygomis gali stipriai atsiremti.

Kai okupantas neleido sostinės 650 metų sukakties proga pastatyti mieste paminklo sostinės kūrėjui Gediminui, tad tebūnie tokio paminklo vieta kiekvieno mūsų širdis.

Papildant ar paryškinant šias mintis, visa programos muzika buvo Vilniaus tema. Taip sol. Vaclovas Daunoras atliko Algimanto Bražinsko sukurtą dainą Vilniui, Algirdo Kačanausko vedamas "Rūtos" ansambliu — mūsų liaudies dainą "Vilniaus kalneliai", sol. Elena Saulevičiūtė su simfoniniu orkestru — Dalios ariją iš Balio Dvariono operos "Dalia", komp. Julius Gaidelio vedamas Bostono vyrų choras Kazio Viktoro Banaičio sukurtą dainą "Žygis į Vilnių".

Pasisekusios misijos

So. Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos misijos pradėtos spalio 17 bažnyčioje vysk. John D'Arcy mišiomis ir pamokslu. Pirmadienį, antradienį ir trečiadienį angliškai kalbantiems, o ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį — lietuviškai. Misijos baigėsi spalio 24 mišiomis.

Labai džiugu, kad misijos buvo labai gausiai lankomos kaip angliškai, taip ir lietuviškai kalbančių. Dvasinis atsigavimas reikalingas, o gausus dalyvių skaičius tą rodo.

ATSISVEIKINANT SU A.A. ANTANU VALEIKA

Antanas Valeika-Waleyko, gyvenęs 385 A. Great Rd., Bedford, Mass., 16 mylių į vakarus nuo Bostono, mirė rugsėjo 18 savo namuose, sulaukęs 94 m. amžiaus.

Velionis buvo gimęs Pasvaly. Jo tėvai buvo Antanas ir Ona Ramanauskaitė Valeikos. Jis dirbo kaip kalvis Lietuvoje ir Amerikon atvyko 1907. Gavęs darbą Riverside Boiler Works, Cambridge, Mass., ten išdirbo kaip mašinų skyriaus vedėjas 30 metų, vėliau 18 metų dirbo Boston Steel & Manufacturing Co., Malden, Mass. Į pensiją pasitraukė 1955 ir su žmona Paulina (Šimbelaitė) persikėlė gyventi į Bedford, Mass.

Antanas Valeika buvo ilgametis Darbininko skaitytojas, priklausė prie Šv. Mykolo parapijos Bedforde, buvo Cambridge Amerikos-Lietuvių klubo narys, o taip pat per 10 metų ir klubo kasininkas.

Nuliūdime liko sesuo Bessie Klimas, Dearborn, Mich., brolis Povilas ir sesuo Ona Bedelis Pasvaly, sūnus Alvinas, Dunstable, Mass., šeši anūkai: Barbara Buscemi, New Ipswich, N.H., Diana Pedersen, Upton, Mass., Rita Holmes, Littleton, N.H., Randall Waleyko, Bedford, Mass., Robertas ir Jonas Waleyko, Dunstable, Mass., ir 9 proanūkai.

Laidotuvės įvyko rugsėjo 21 Šv. Mykolo bažnyčioje, Bedford, Mass., kur mišias aukėjo giminių naitis kun. Albinas Janiūnas, Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos klebonas iš Lawrence, Mass. Po mišių jis kartu su giminėmis palaidojo mirusį į Shawsheen kapines Bedforee (skersai gatvės nuo Valeikų namo), kur palaidotas šalia žmonos Paulinos, mirusios prieš dvejus metus.

K.A.J.

Susijungę vyčiai

Bostone veiks dvi Lietuvos vyčių kuopos—17ta ir 17-ta senjorų. Šį rudenį abi kuopos susijungė į vieną 17 kuopą. Ši nauja kuopa dabar turi 156 narius.

Bostono vyčiai yra labai aktyvūs. Štai jų 3-jų mėnesių parengimų kalendorius, kur jie dalyvauja ir dirba: spalio 16 dedikacija Lietuvos vyčių archyvo Putname, Conn., seselių sodyboje, spalio 17-23 dalyvauja mišiose, spalio 24 Vyčių kultūrinis piknikas Maironio parke, Shrewsbury, lapkričio 14 dirba parapijos bazare, lapkričio 20 vyčių metinė "German Nights" Liet. Pil. D-jos salėje, sausio 21-23 vyksta slidinėti į King Pine Lodge, Purity Springs, N. Hampshire.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Lietuviškų parapijų metų religinis koncertas įvyks Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, lapkričio 7, sekmadienį, 11 val. ryto. Koncerto programoje — Berklee kolegijos choras, solistai ir muzikai. Bus atliekama Jeronimo Kačinsko nauja kompozicija šv. Pranciškaus 800 metų jubiliejaus proga — "Saulės giesmė".

Martyno Jankaus šaulių kuopa ruošia rudens balių lapkričio 13, šeštadienį, 6:30 val. vak. Sandaros salėje, 30 Interval St., Brocktone.

Šv. Petro parapijos bazaras — lapkričio 14 So. Bostono Lietuvių piliečių D-jos salėje.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 21, sekmadienį, So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje. Rengia Lietuvos karių veteranų sąjungą Ramovė.

LAIŠVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITYTĖ, lietuvių advokatė, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimtą klientus. Mūsų sritys yra apdraudus bylos, workers' compensation ir testamentu sudarymas.

Spauda

yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės. Paremk ją savo auka!

Mieliems bičiuliams dr. Kęstučiui ir dr. Vytautui Valiūnams dėl

A.A. ALGIRO

mirties reiškiu nuoširdžią savo užuojautą.

Vytautas Vaitekūnas

Dėl mūsų tremties dienų bendradarbio

DR. ALGIRO VALIŪNO

mirties jo našlei, vaikams, broliams ir kitiems artimiesiems reiškiam savo giliausią užuojautą.

Veronika Adomavičiėnė
Rozalija Šomkaitė

A.A.
JONUI GINTAUTUI

mirus, jo dukrai Vidai Jankauskienei, žentui Algiui ir anūkams: Auksei, Ninai, Laimai, Jonui ir Gintai reiškiam užuojautą.

Maironio mokyklos tėvų taryba, tėvų komitetas,
mokytojai ir mokyklos mokiniai

A.A.
JONUI GINTAUTUI

mirus, dukrai Jankauskienei, žentui Algiui ir anūkams gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Gintas ir Irena Žemaitaičiai

Mūsų kuopos narei, jos mylimam tėveliui, uošviui ir seneliui

A.A.
JONUI GINTAUTUI

mirus Californijoje, dukrai sesei Vidai Jankauskienei ir jos šeimai bei kitiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

Simo Kudirkos šaulių kuopa —
valdyba ir nariai

CRIB DEATH

WHAT YOU MUST KNOW TO SAVE A BABY'S LIFE

CRIB DEATH, also known as "Sudden Infant Death" (S.I.D.) was until very recently the least understood and preventable of those trauma's that claim thousands of babies every year.

NOT ANY MORE:

Within the past six months medical researchers have unraveled the mystery that is crib death and the ways to prevent it. Now available, our book translates these vital medical findings into understandable and practical use. By reading and following the steps outlined in our book "PREVENTING CRIB DEATH", you can save a life. A baby's life. Just stop a second and think about that.

If you have a baby, you must read this book. If you have a relative, a friend, who has a baby, buy it for them. No person who has a baby under Age 2 can afford not to read and use the information contained in this book. In simple terms, CRIB DEATH IS NOW 100% PREVENTABLE.

To order your copy of "Preventing Crib Death" send a cheque or money order for \$15.00 plus \$2.00 shipping and handling to:

S.I.D. Research Associates
Hudsons Bay Center
2 Bloor St. E.
Suite 2612
Toronto, Ontario
M4W-1A8 Canada

(Allow 3 - 4 weeks for delivery)

We unconditionally guarantee that if this book does not answer the question of how to completely prevent crib death, your money, in full, will be promptly refunded.

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė .... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį, lapkričio 7, sekmadienį, Grandinėlių ansamblio priėmimas ir pagerbimo vaišės. Rengia Laisvės Žiburio radijas.

Lietuvos gen. konsulas A. Simutis spalio 30 dalyvavo Turkijos gen. konsulo priėmimo Turkijos respublikos 59 metų sukakties paminėjimo proga.

LB Queens apylinkės susirinkimas bus lapkričio 6, šeštadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinio posėdžių menėje. Romas Kezys padarys pranešimą apie JAV LB Tarybos pirmąją sesiją.

Naujų metų sutikimą ruošia iš visų organizacijų sudarytas komitetas. Komitetas posėdžiavo spalio 27. Aptarti rengimo darbai. Įėjimas bus 20 dol., jauniui iki 20 metų — 15 dol. Bus duodami šilti, šalti valgiai, stuliu butelis šampano, butelis stipresnių gėrimų, du buteliai sodės. Šokiam gros geras orkestras. Bus mašinų apsauga. Mašinos bus saugojamos ir Židinio kieme ir gatvėje, kad neįvyktų kokių vagysčių.

Lietuvos kariuomenės atkūrimas bus paminėtas lapkričio 21, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos bus 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Tuoj po pamaldų parapijos salėje minėjimas — akademija. Kalbą pasakys Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Meninę programą atliks tos parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio.

Momentas iš Grandinėlių pasirodymo. Šoka — Zūru Zūru, malūnėli. Algis Mainelis, Daiva Petkuskaitė-Madjar, Mary Ann Abromaitis. Laisvės Žiburio radijo pakviesta, Grandinėlių lapkričio 7 atvyksta į New Yorką ir atliks šokių programą Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO 64 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Įvyks lapkričio 21, sekmadienį.

11 val. — mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje
 12:30 val. — minėjimas Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje

Kalbą pasakys Lietuvos gen. konsulas

ANICETAS SIMUTIS

Meninę programą atliks tos parapijos choras, vadovaujamas muziko VIKTORO RALIO

Po programos — vaišės

Į minėjimą kviečiama visa visuomenė. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis
 Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami
 Įėjimo auka — 4 dol.

Minėjimą rengia:

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVANORIAI-
 KŪRĖJAI, BIRUTIETĖS, ŠAULIAI, RAMOVĖNAI

Už a.a. Stasj Lušj mišios bus lapkričio 13, šeštadienį, 9:30 v.r. pranciškonų koplyčioje. Tuoj po mišių bus šventinamas paminklas Cypress Hills kapinėse. Šeima prašo bičiulius, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį maldose, dalyvauti pamaldose ir paminklo pašventinime.

Grandinėlių pagerbimo pobūvis bus lapkričio 7, šį sekmadienį, 6 val. Kultūros Židiny. Bus trumpa akademinė dalis, po to karšta vakarienė ir kilnūs gėrimai. Vaišės rengia Eugenija Kezienė su talkininkėmis. Bilietų bus galima gauti ir prie įėjimo.

Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, šį sekmadienį atvyksta iš Clevelando dalyvauti Grandinėlių koncerte ir po to Grandinėlių pagerbimo pobūvyje Kultūros Židiny. Šia proga ji tars žodį.

Marija Slavinskienė, praleidusi vasarą ir dalį rudens savo namuose Monticello, N.Y., lapkričio 3 išskrido į Floridą, kur Riviera Beach turi žiemos atostogų namus. Ten išbus iki pavasario. Tada vėl grįš į Monticello.

Moteryų Vienybės pirmininkė Elena Andriušienė primena, kad lapkričio 14, sekmadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus mišios už mirusius nares. Po mišių — parapijos salėje bus pusryčiai.

GRANDINĖLĖ NEW YORKE

Ilgai lauktas ir plačiai išgarsintas Clevelando Grandinėlių spektaklis jau čia pat. Lapkričio 7, šį sekmadienį, į Richmond Hill mokyklos auditoriją (113 gatvė, tarp Jamaica ir Atlantic Ave.) suplauks tūkstantinė lietuvių minia, pasigėrėti pačiu iškilniausiu lietuviškų tautinių šokių ansambliu laisvajame pasaulyje.

Aleksandra ir Ljudas Sagiai,

kurie jau 30 metų veda ansamblių tokiu sėkmingu keliu, nusipelnė mūsų visų paramos ir pagarbos. Mes todėl kviečiame visuomenę atsilankyti ne tik į Grandinėlių pasirodymą, bet taip pat ir į jos pagerbimą, kuris vyks tuoj po spektaklio, apie 6 val. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne. Kurie ir šį pagerbimą neužsisakė vietų iš anksto, galės bilietus įsigyti ir prie įėjimo.

Pagal Laisvės Žiburio tradiciją programą pradėsime punktualiai 2 val. 30 min. Raginame visus atvykti anksti. Tuomet ir su mašinos pastatymu ir su vietos suradimu bus mažiau problemų. Į Grandinėlių programą bilietų taip pat bus galima įsigyti prie įėjimo.

Džiaugiamės, kad visuomenė taip gausiai atsiliepė į mūsų kvietimą atsilankyti į Grandinėlių pasirodymą. Tuomi Laisvės Žiburio radijas ir Grandinėlių jaučia didelį moralinį atpildą už įdėtą ilgą darbo ir rūpesčių valandas, ruošiant šį parengimą. Gi visuomenės gausus atsilankymas papildys ir Laisvės Žiburio kasą, užtikrindamas tolimesnę radijo programos egzistenciją.

Iki pasimatymo Grandinėlių šokio ir muzikos pynėje!

Romas Kezys,
 Laisvės Žiburio vedėjas

Ieškomas pirkti pianinas. Skambinti 886-5695.

Paroduami lietuviški tautiniai drabužiai vidutinio ūgio berniukui ir merginai. Dydis apie 14-16. Darbininko adm., 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Make more money — learn diamond setting. Charles Stuart School of diamond setting. Any age, men or women. After you learn, we help you get a job as a diamond setter. Our hours of instruction are flexible and you can make weekly payments. Call 212 449-4765.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikata, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Duco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ ŠVENTĖ KULTŪROS ŽIDINY, BROOKLYNE

(atkelta iš 1 psl.)

sv. Pranciškaus sūnūs ypač buvo įtakingi karaliaus Mindaugo ir Gedimino dvaruose. Jie nuteikė Mindaugą priimti krikštą. Taip pat ir Vytautui Didžiajam krikštijant Lietuvą, pranciškoniai atliko vadovaujantį vaidmenį. Net pirmasis Lietuvos vyskupas Vilniuje buvo pranciškonas.

Ne menkesnės reikšmės turėjo sv. Pranciškaus sūnų darbai ir po krikšto. Visa Lietuvos kultūra yra paliesta pranciškoniškos įtakos. Bėgant šuoliais per šimtmečius, verta paminėti bent vėlyvesnius laikus. Vysk. Valančiaus galdynėje rusų uždraustą spaudą labiausiai platino sv. Pranciškaus sekėjos, pamaldžios moterys — tretininkės. Uždraudus rusams vienuolijai, jos iki pat nepriklausomybės laikų ir net vėliau neoficialiai atliko vienuolių darbą, tarnaudamos parapijose prie bažnyčių, mokydamos vaikus religijos bei rašto, talkindamos kunigams ir pamaldžiai, be šeimų, gyvendamos. Jų vaidmuo dar nėra tinkamai pasvertas.

Po antrojo pasaulinio karo atgimusių pranciškonų veiklą neįmanoma apibūdinti keliais žodžiais. Minint sv. Pranciškaus gimimo jubiliejų, tinka žvelgti bent į netolimą praeitį ir dabartį.

Visagalis dosniai laimino pranciškonų tritūsą — net daugiau, negu buvo galima laukti. Po sovietinės okupacijos galėjo atrodyti, kad pranciškoniška veikla jau baigta. Bet ji beveik stebuklingai išsiskleidė išėjimoje, apimdama visas kultūrinio gyvenimo sritis — parapijų pastoraciją, jaunimo auklėjimą, spaudą, visuomeninį judėjimą ir net literatūrą bei meną. Tik

Dr. Henrikas Lukaševičius iš St. Petersburg, Fla., anksčiau gyvenęs New Yorke, Margučio radijo skelbtame feljetono konkurse laimėjo pirmą vietą. Šį feljetoną pats autorius pereiną sekmadienį per Laisvės Žiburio radiją paskaitė klausytojams.

Bilietų į Grandinėlių koncertą Richmond Hill High School auditorijoje bus galima gauti ir prie įėjimo. Koncertas prasidės punktualiai 2:30 val. popiet šį sekmadienį, lapkričio 7. Įėjimas į salę yra iš 113 gatvės (tarp Jamaica ir Atlantic Ave., Richmond Hill, N.Y.).

su specialia Dievo pagalba lietuvių pranciškoniai išėjimoje galėjo įkurti net 9 vienuolynus, daugiau kaip 30 metų sunkioje aplinkybėse išlaikyti savo periodinius leidinius, tarnauti visuomenei spaustuvė ir pagaliau po tiek darbo metų nesijausti palūžusiais. Nemaža Dievo malonė ir ta, kad be pesimizmo ūkų dar pajėgiame žvelgti ir į ateitį.

Brooklyne lietuvių pranciškonų pozicija itin aiški, čia — vienuolynas, Kultūros Židiny, spaustuvė, administracinės įstaigos, meno galerija, lituanistinė biblioteka, gausūs periodiniai ir neperiodiniai leidiniai ir Lietuvių religinė šalpa bei kitataučiams informuoti spaudos centras. Tokioje vietoje sv. Pranciškaus gimimo minėjimas turėtų būti iškilus, nes visas tas kultūrinis judėjimas vyksta jo globoje. Taip ir buvo planuota.

Lapkričio 13 dieną rengiamas ne tik sv. Pranciškaus pagerbimas, bet ir visiems lietuviams dvasinės atgaivos šventė. Programa bus turtinga. Žymusis

kompozitorius Jeronimas Kačinskas sukūrė muziką sv. Pranciškaus parašytajai "Saulės giesmei", kurią lietuvių kalba atliks Bostono Berklee konservatorijos choras — solistai ir orkestras. Iš Bostono atvyks 50 giedotojų ir muzikų. Be to, su ypatinga religine programa dalyvaus ir iškilioji operos solistė Gina Čapkauskienė. Išpūdingesnės programos sv. Pranciškaus garbei nebuvo įmanoma parengti.

Dabar lieka tik rūpestis, kad būtų pilna žmonių Kultūros Židinio didžioji salė. Šventė ypatinga, programa išpūdinga, išlaidos didelės, todėl laukiame ir nuoširdaus visuomenės dėmesio.

Lietuviai pranciškoniai maloniausiai kviečia sv. Pranciškaus jubiliejine iškilmeje dalyvauti kiekvieną lietuvių iš artimų ir tolimų vietų. Tokia šventė pasitaiko tik per kelis šimtus metų vieną kartą. Visuomet, o ypač lapkričio 13 dieną, pranciškoniai reikalingi Jūsų paramos, paguodos ir paskatinimų. Tai suteiks, atsilankydami į jubiliejinį minėjimą.

T. Leonardas Andriekus, OFM
 Brooklyno vienuolyno
 vyresnysis

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas sukūrė naują kūrinių — "Saulės giesmę." Žodžiai sv. Pranciškaus. Kūrinys bus atliktas Bostone lapkričio 7 ir lapkričio 13 Kultūros Židinio salėje New Yorke. Atliks Berklee muzikos kolegijos choras ir orkestras.

ŠV. PRANCIŠKAUS JUBILIEJINĖ AKADEMIJA — KONCERTAS

LAPKRIČIO 13, ŠEŠTADIENJ, 7 VAL. VAK.,
 KULTŪROS ŽIDINIO SALĖJE, 361 HIGHLAND BLVD.

PROGRAMOJE:

Atidarymas — TĖV. L. ANDRIEKUS, OFM

Įvadinis žodis apie jubiliejaus reikšmę — TĖV. V. GIDŽIŪNAS, OFM.

Dainuoja: solistė GINA ČAPKAUSKIENĖ

BERKLEE COLLEGE CHORAS SU SOLISTAIS IR ORKESTRU

ATLIEKA KOMP. JERONIMO KAČINSKO ŠIAI PROGAI SUKURTĄ KŪRINĮ
 "ŠV. PRANCIŠKAUS SAULĖS GIESMĖ"

Po programos — atgaiva

Bilietai suaugusiems — 7 dol. Jaunimui — studentams 5 dol.

Bilietus galima įsigyti pas platintojus ir prie įėjimo

Bilietus platina

Darbininko administracija — 827-1351

R. Alinskienė — 456-6672

P. Ažuolienė — 296-1205

G. Kudirkienė — 235-0724

A. Radzivanienė — 441-9720

M. Šalinskienė — 296-2244

Ž. Jūrienė — 441-7831

AKADEMIJĄ — KONCERTĄ RENGIA IR VISUS ATsilANKYTI kviečia

BROOKLYNO VIENUOLYNO PRANCIŠKONAI